

ELŐFIZETÉS ÁR
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 " "
 Negyedévre 1 frt 50 kr
 Bérmentetlen levelek
 csak ismert kezektől fo-
 gadtatnak el.
 Kéziratok nem adatkak
 vissza.
 Egyes szám ára 20 kr.
 A nyilvántartásban minden gar-
 mondors díja 20 kr.

Z E M P L É N.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

HIRDETÉSI DÍJ:
 hivatalos hirdetéseknek:
 Minden egyes sor után
 1 kr.
 Azonfelül bélyeg 30 kr.
 Kiemelt, díszbetűt s kör-
 szettel ellátott hirdeté-
 nyekért természetesen szerin-
 minden centimeter
 után 3 kr. számítatik.
 Állandó hirdetéseknek
 kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetések a „Zemplén”
 nyomdájába küldendők.

HIVATALOS RÉSZ.

Értesítés.

Tudomásukra hozom a t. községi és kör-
 jegyző uraknak, hogy a tulajdonomban átbocsajtott
 községi nyomtatványok, és pedig: a) költségvetési
 előirányzatok, b) közs. pénztári számadási iv, c)
 számadási főkönyv, d) pénztári napló, e) kivetési
 lajstrom, f) kivetési és lerovási főkönyv, g) besze-
 desi lajstromok végre h) a vagyoni leltár közül
 a két legsürgősebb, vagyis az a) és h) alatt jel-
 zett nyomtatvány már megjelent s akár postai
 utánvétellel, akár bérmentesítve nálam megrendel-
 hető.

A legjobb minőségű papíron megjelent a)–h)
 nyomtatványok árát, vármegyénk tekintetes alis-
 pánja ivenkint 4 krban állapította meg.

Özv. Borúth Elemérné,
 mint a nyomtatványok tulajdonosa.

12050. sz.

Zemplénavármegye alispánjától.

A vármegye közönségének.

A nmságu földmivelés-, ipar- és kereskedel-
 mi ministerium f. évi 44421 sz. a. kelt intézvén-
 nyével a ménbevásárlási határidő ezen vármegye
 területére nézve e f. szeptember hó 27-ikére, Töke-
 Terebesre tüzetvén ki: ezt a vármegye közönségé-
 vel tudomás-vétel végett közlöm.

S.-a.-Ujhely, 1887. szept. 2.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

Földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m.
 kir. Minister. 44421./IV. sz. Tek. Viczmándy
 Ödön urnak Zemplén vármegye lótenyész-bizott-
 mányi elnökének, S.-a.-Ujhely. Földmivelés-, ipar-
 és kereskedelemügyi m. kir. ministerium lóte-
 nyészési osztályához érkezett meneladási ajánlatok
 alapján, a bejelentett mének bizottságilag történő
 meg szemlélésére a következő helyeket és napokat
 jelöltem ki, u m.:

1. Kaposváron, szeptember 17-én;
2. Szabadkán, " " " 21-én;
3. Békés-Csabán, " " " 23-án;
4. Nagyváradon, " " " 25-én;
5. Töke-Terebesen szeptember 27-én;
6. Érsekújváron, " " " 30-án; s végül
7. Budapesten október 14-én.

Midőn erről a tisztelt elnök urat értesitem,
 egyttal felkrem, hogy a vármegyeje területén a
 fentjelzett helyen megjelenő ménszemlélbizottság
 működésében lehetőleg személyesen résztvenni, s
 esetleg a lótenyészbizottmányt még néhány tag
 által is képviselnetni sziveskedjék. Budapest, 1887.
 augusztus 25. A minister megbízásából: Kozma, s. k.

10249. sz.

Zemplénavármegye alispánjától.

Valamennyi község előljároságának.

A lólevelek kezelésére és beszerzésére va-
 natkozó m. kir. pénzügyminiszteri kegyes intéz-
 vényt tudomás-, alkalmazkodás- és pontos vég-
 rehajtás végett közlöm.

S.-a.-Ujhely, 1887. aug. 6.

Alispán helyett: Viczmándy Ödön,
 főjegyző.

(Másolat). A m. kir. pénzügyminiszterium-
 tól 30104. sz. Körendelet az ország összes tör-
 vényhatóságaihoz. A lóleveleknek országszerte
 nagy mérvben üzött lólopásokkal kapcsolatos
 hamisítása iránti visszaélések lehető megakadá-
 lyozása tekintetéből szükségesnek mutatkozván,
 hogy a lólevelek kiállítására használandó bélye-
 ges lólevél-ürlapok megszerzése ugyanazon módon
 a mint ez a bélyeges marhalevél ürlapokra nézve
 van előírva, kizárólag csak a törvényhatóságok
 közvetítése mellett legyen eszközölhető. Ennél-
 fogva az ország összes törvényhatóságaihoz 1875.
 évi okt. 28-án 54669. sz. a. kiadott körrendelet

határozmányait, melyek a bélyeges lólevél-ürlapok
 kezelésére vonatkoznak, f. évi szeptember végével
 hatályon kívül helyezvén, egyetértőleg a m. kir.
 belügyminiszter és földmivelés, ipar és kereske-
 delmi m. kir. miniszter urakkal, a bélyeges lóle-
 vél-ürlapok kezelését illetőleg rendelem: 1) A
 törvényhatóság köteles a területéhez tartozó ösz-
 szes községek vagy vásárjog birtokosai két havi
 szükségletének hozzávetőleg megfelelő számú pél-
 dányokat úgy a 3 kros, mint az 5 kros lólevél-
 ürlapokból a székhelyén levő vagy legközelebb
 eső kir. adóhivatalnál azonnal megrendelni. Az
 adóhivatalok, illetőleg a bélyeganyag kezelésével
 megbízott más hivatalok már utasítottak, hogy
 a törvényhatóságnak ezen bélyeges ürlapok mind-
 két értékosztályzatából a kívánt mennyiséget
 írásbeli megrendelés és a megrendelt ürlapok
 bélyegértékének teljes összegéről szóló és a tör-
 vényhatóság első tisztviselőjének aláírásával ellá-
 tott bélyegmentes hivatalos elismervény alapján
 hitelbe szolgáltatassák ki. 2) A törvényhatóság a
 hitelbe átvett bélyeges lólevél-ürlapokat egy a
 földmivelés, ipar és kereskedelmi m. kir. minisz-
 tériumnak 1874. évi okt. hó 20-án 17351. sz. a
 kelt rendeletével a marhalevelekre nézve elősza-
 bított módon pontosan vezetendő külön jegyzékbe
 bevezeti és ezen ürlapokat az év elején egynél
 kezdendő folyó számokkal darabonként ellátatja,
 valamint az iránt is intézkedik, hogy az átvett
 lólevél-ürlapok kellő biztosítást nyújtó helyen,
 gondos őrzet alatt tartassanak. -3) Utasítom a
 törvényhatóságot, hogy az adóhivataltól hitelbe
 kapott bélyeges lólevél-ürlapok mindkét értékosz-
 tályzatából a területén levő valamennyi községnek
 a helyi forgalomhoz mért legfeljebb 2 havi szük-
 ségletnek megfelelő számú példányokat, miután
 azokra a vonatkozó folyó szám feljegyztetett, a
 község előljárosok által kiállított bélyegmentes elis-
 mervény alapján szintén hitelbe idejekorán szol-
 gáltassa ki és minden oly kiadást az e célra a
 törvényhatóság részéről, különösen megbízandó
 tisztviselő által kellően számbavétesse. A község
 előljárosok különben szigorúan oda utasítandók, hogy
 azon kötelezettségnek, melyszerint az átvett mar-
 halevél ürlapok folyó számaikat egy iktatókönyvbe
 előjegyezni és a használatba vett egyes marha-
 levelek folyó számaikat beírni tartoznak, hogy ki
 részére adattak ki, a lólevél ürlapokra nézve is
 pontosan feleljenek meg. 4) A községek, illetőleg
 a lólevelek kiállításával megbízott községek a
 bélyeges lólevél-ürlapok bélyegértékét azok kiál-
 lításakor a felektől beszédni tartoznak és az álta-
 luk ilykép elárusított ürlapok értékösszegének,
 1 1/2 % -át nyerendik a további megrendelések va-
 lósítása alkalmával. Minden község vagy vásár-
 jog birtokos csak két havi szükségletének meg-
 felelő ürlap mennyiséget kaphatván hitelbe, a
 továbbá még szükségelt példányokat már csak
 készpénzfizetés mellett a következő módon szerze-
 teti be. A községi előljáros az elhasznált bélye-
 ges lólevél-ürlapokért az illető felektől beszédett
 készpénz összeget a nekik kijáró 1 1/2 % -nyi törz-
 sdi levonásával szabályszerű ellennyugta mellett
 azon kir. adóhivatalnál fizetik be, melynek kerü-
 téhez az adózás tekintetében tartoznak és az adó-
 hivataltól nyert azon befizeték igazoló-nyugtát a
 törvényhatóságnak adják át, honnan az adóhiva-
 taltól nyugtában megjelölt értékösszegnek megfelelő
 számú bélyeges lólevél-ürlapokat átveszik. 5) A
 törvényhatóság az első ellátáskép hitelbe kapott
 készletét akként egészíti ki, hogy az újabb meg-
 rendeléseit azon adóhivatali nyugtákkal készpénz
 gyanánt okmányolja, melyeket a község előljá-
 róktól vagy vásárjog birtokosoktól azok megren-
 deléseinek az előző pontban foglalt utasítás szer-
 rint eszközözendő keresztül vezetése alkalmával
 átveszik. A kérdéses adóhivatali nyugták a tör-
 vényhatóság részéről a lólevél-ürlapok kezelésével
 megbízott tisztviselő által azonnal az érkezés nap-
 jával az általa vezetett számadás vagy feljegyzés
 látelszámával és a hivatalos pecsét lenyomatával
 látandók el. 6) A bélyeges lólevél-ürlapok keze-
 lésével megbízott adó- vagy más hivataloknak
 szigorúan megtiltatott, ezen kincstári ürlapokat
 községeknek vagy bárki más részére a jelen ren-
 deletben megállapított módtól eltérőleg közvetle-

nül elárusítani. 7) Az 1875. évi október 28-án
 54669. sz. a. kelt körrendelet alapján a közsé-
 geknek hitelbe adott bélyeges lólevél-ürlapokra
 nézve, ezen hitel f. évi szeptember végével be-
 szüntettem s egyidejűleg oda utasítottam az adó-
 hivatalokat, hogy az egyes községeknek hitelezett
 ilyen ürlapokból a jelzett időpont lejártával fer-
 maradt példányok, illetőleg az elárusított ürla-
 pokért befolyt és a községet megillető 1 1/2 %
 törzsdíj levonásával az adóhivatali pénztárba be-
 szállítandó pénzüsszegek átvétele céljából minden
 ilyen községgel legkésőbb f. évi október hó 5-éig
 leszámolást eszközöljenek, s hogy azon községek-
 ből is, melyek a szóban lévő ürlapokra nézve hi-
 tel nem vettek igénybe, hanem azokat pénzfize-
 tés mellett kapták, a f. évi szeptember végével
 fennmaradó ürlap készletet az érte járt pénztérték
 megtérítése mellett szintén legkésőbb f. évi okt.
 hó 5-ig vonják be. A most említett határidőig,
 tehát a községek előljárosi a leszámolás megejtése,
 illetőleg az eddigi kezelési eljárásból származó
 ürlap készlet és pénzüsszegek átadása végett az
 illető kir. adóhivatalnál jelentkezni tartoznak,
 megjegyezvén, hogy az adóhivatal a leszámolás
 egyik példányát ellátva a bevételezett ürlapokról
 és pénzüsszegekről szóló hivatalos nyugtával az il-
 lető községnek nyomban fogja kiszolgáltatni. Azon
 elismervények pedig, melyeket a községek a bé-
 lyeges lólevél-ürlapokból kezdetleg hitelbe kapott
 mennyiségről annak idejében kiállítottak, csak a
 leszámolásnak a pénzügyigazgatóság számvevő-
 osztálya által történt felülvizsgálása után fognak
 a községeknek az adóhivatal által vétbizonylat
 mellett visszaadani. Végül kijelentvém, hogy az
 1875. évi október hó 28-án 54669. sz. a. kiadott
 körrendeletnek a bélyeges marhalevelekre va-
 natkozó határozmányai jelen rendelet által miben
 sem érintetvén, ezentul is épségben fentartatnak,
 utasítom a törvényhatóságot, hogy a területéhez
 tartozó községek értesítése, illetőleg jelen rende-
 let pontos végrehajtása iránt haladék nélkül kel-
 lően intézkedjék. Budapesten, 1887. évi július hó
 7-én. Tisza, sk.

Király-ünnepelés után.

Négy napig, e hó 11., 12., 13. és 14-
 én, Töke-Terebes lett ujra az ország kö-
 zepe. Ófelsége a király, a Gálszécs-Lasz-
 tócz községek helyrajzi vonalán lefolytatott
 nagy hadgyakorlatok meg szemlélése alkalmából
 Andrássy Gyula gf. ősi kastélyába
 tette át lakását s négy napi itt tartózkodá-
 sával tüntette ki fejedelmi kegyelmében
 megtartott volt külügyminiszterét, szeren-
 cséltette Zemplénavármegyének nemcsak te-
 rületileg nagy, de alkotmányos hűségben
 is tekintélyes közönségét.

Ezeknek a fényes napoknak emlékét
 nemcsak évkönyveink fogják megörökíteni.
 Élni fog az a jelen s jövő emberöltők
 szívében is. A népeit hön szerető s népei
 által hön szeretett, a maga boldogságát
 népei boldogságában kereső, a maga nagy-
 ságát és hatalmának erejét a népei alkot-
 mányos szabadságában találó fejedelem
 hire-neve nemcsak a történelemben hagy
 nyomot, melyet a bemohosodástól a rideg
 évszámok szoktak megmenteni: hanem az
 olyan szerető és szeretett, boldog, mert
 boldogított, nagy és hatalmas, mert alkot-
 mányos népeinek hű ragaszkodása által
 azzá tett fejedelem emlékét az örök ke-
 gyelet melegevel, a glória-dicsfényével
 őrizi meg a nemzet minden rétege öntu-
 datában.

A lázas, örömtias, nem mesterségesen,
 nem parancsszóra nyilvánult király-ünnep-

Mai számunkhoz egy ív melléklet van csatolva.

lésnek vármegyénkben immár vége van. De nincsen vége a koronás király színöröszinre látásából merített, hü alattvalók örömeinek, a lázas dobogó szív emelkedettebb lüktetésének. A fiúból, a gyermekből, ki édes apja édes anyja lelkesedéséből ösmerte fel e királylátogatás nagy jelentőségét, majd apa lesz, majd öreg ember lesz s el fogja beszélni, mily örömnép volt az Zemplénnégyében, mikor itten járt az a jó és nagy király, aki valóban gondos atyja nemzetének, hü öre nemzete bel és külbékéjének, önzetlen előmozdítója szellemi és anyagi felvirágoztatásának, s akit méltán úgy szeret és tisztel nemzete, mint szereti és tiszteli a család a gondos, hü és önzetlen édes atyát.

A legalkotmányosabb fejedelmet körülrajongták hü alattvalói, zempléniak és Zemplénnek örömben-bánatban jó szomszédjai, a határos törvényhatóságok. A fejedelem szeretettel ereszkedett le hü jobbagyaihoz.

Ha e király-ünnepelés külső megnyilatkozásait bíráljuk: nagyobb fényvel, nagyobb kitüntetéssel bizonyára fogadták már a magyarok királyát máshol és akár hányszor széles ez országban; de igazabb szívvel, őszintébb örömmérséssel, az alattvalói szív természetesebb lelkesedésével bizonyára még soha és sehol, mint Zemplénben.

A mit a király megérkezésének első percében mondott, t. i. hogy meg van győződve arról: habár itt időzése csak rövid, de annak kellemes emléke tartós leend előtte: azt teljesedve látta távozásakor és bucsuvétele percében. Es az a jó fejedelem, aki szeretettel ereszkedett le ide érkezésekor hü jobbagyaihoz, magasra, a példa magaslatára emelte őket innen való távozásakor, midőn a fogadtatást őszinte köszönettel fogdta s királyi kegyelme változatlanágáról biztosított bennünket.

Fényes kísérettel jelent meg a király zemplénnégyei otthonában. A külföldi udvarok képviselőiben az orosz, francia, angol, porosz, olasz, spanyol, román, svéd és szerb katonai kiküldöttek emelték a Zemplénbe ellátogatott magyar király udvarának fényét, környezetének díszét. És a lelkesedés ereje nem hagyta őket sem ihletetlenül. Mondották, hogy királytiszteltetésben nincsen nagyobb a magyarnál. Igazuk van. A magyar nemzet a királytiszteltetésben és honszerelében a népek között valóban legnagyobb.

Ez természetes is. Miért? Mert a legelső magyar ember a király és mert a magyar nemzetnek csak egy hazája van. Az orosz talál oroszokat Uralon innen és Uralon túl, a francia honfiakra lel Uj-Orleansban, az angol az Indiákon, az olasz és porosz Afrikában, a spanyol Kubában spanyol románokat hall a gyarmatosok között, román, szerb és svéd faj rokonokra talál a föld minden részében. A magyar nemzetnek csak egy hazája van Kárpátoktól Adriáig. *Ez az ő világa.* Ebben él, ebben hal. Egy élete: az egy istené, az egy királyé, az egy hazáé. Népek hazája nagy világ: a magyaré csak Magyarország!

És ez az ország a honszerelem és királytiszteltetés erős kőszálaira van építve. A pokol minden kapui sem fognak azon diadalmaskodni. Mert — él még a magyarok istene; jaj annak, aki... fellázad ellene!...

A magyar nemzet, melynek fiai mostan próbaharcot vívtak egy képzelt ellenség ellen s a király jelenlétében, mint egy ember fogna felkelni a komoly veszedelem pillanatában s életét, véré, vagyonát áldozná a legdrágább honért, a hön szeretett királyért s családjáért, minden tétozás nélkül a legigazabb lelkesedéssel — és összetörné a közös ellenséget.

Béke és jog nagy király! A hon javára folytatott fárasztó utadon zempléni

hü alattvalóid áldása kísér. Itten is tudják és vallják, hogy:

„A legelső magyar ember a király, Érte minden honfi karja készen áll.”

Töke-Terebes ünnepe.

Szeptember 10-én királyváró Terebesünk már ünnepi külsőt öltött magára. A város déli végétől egész a vasuti induló házig, mintegy két kilométernyi hosszaságban, a széles utca közepén végig futó miskolc-gerendai államut mindkét oldalán, husz-husz méternyi távolságban egy-egy árbóc állott, hegyében hajózásló formájú, ünnepies hangulatra ébresztő trikolorral. A házfedelek színtelen nemzeti zászlók integettek az érkező felé. Valóságos zászló-erdő. A r. kath. templom irányában óriási aranyaival imponáló, zászló- és címerdíszítvényeivel a figyelmet lebilincselő, goth stílusban épült, fenyőgalyakból bámulatos ügyességgel összerótt diadalkapu pompázott, déli párkányzatán: *»Aldás kíséren»*, északi oldalán, merről a király érkezendő volt *»Isten hozott»* felirattal. A város északi végén állott a másik diadalkapu, finom reneszánsz ízlésben méltó társa az előbbinek, északra néző homlokzatán: *»Szeretett királynának hódolattal. Zemplénnégye»*, a déli oszlop párkányzatán pedig: *»Isten áldja királyunkat»* epigráfiával ellátva. Ez északi kapu tőszomszédságában van a Reiszman Salamon-féle gőzmalom, melynek a király-utra néző fala szőnyegekkel volt felszítve, közepén formás oltárszerű emelvényvel, amelyen Ófelségének domborművi szobor-képe, Makart-csokrok és nemzeti színű zászlócskák ékes háttere előtt cserkoszorus díszben állott. Valamivel tovább, jobbról, pár száz ember befogadására alkalmasan épült tribün volt az utszelen elhelyezve. A vasuti indulóháznak csak körvonala látszottak ki a zászló-erdőből. Déle néző kijárata fölött óriási baldachinum volt kifeszítve, mely megyszín-piros bársonyával, ragyogó arany rojtozatával és bojtjaival a királyi trón mennyezetére emlékeztetett. Az indulóház egyetlen váróterme az Andrassy fok üvegházának drága délszaki növényeivel tündéri látványt nyújtott. Szóval finom ízlés a megválasztásban, művészi ügyesség a csoportosításban, fejedelmi fény az egész kiállításban jellemezte Töke Terebest királyi vendéget váró ünnepi megjelenésében.

A szomszéd törvényhatóságok küldöttségei, valamint a vidékről egybesereglett hü alattvalók seregei már a király érkezése előtt való napon megkértszereztek a négyezer főre menő községi lakosság számát. Minden ház vendégfogadó lett. A kiüritett szerény iskola-teremben miniszterek, az igénytelen kis paraszt szobákban nagyméltóságok, a konyhákban pedig azok személyzete vett magának szállást. A szerényke városból, melynek összes nevezetessége eddig a gf. *Andrassy Gyula* kastélya és a mintaszerű községi iskola volt, fejedelmi város lett s nevének híre pár sornyi örökséget kér magának a halhatatlanság könyvében — a magyar történelemben.

A király-érkezés.

Szept. 11-én, már a kora reggeli órákban Terebes fútcáján ember áradat volt. A közeli, távolabbi és legtávolabbi vidékről kocsi-kocsi után jött a szélrózsa minden irányából. Mindenki első akart lenni az érkezésben s a király útja mellett térségeken való elhelyezkedésben. A csendőrségnek, melynek azonban csak a rendőri szerepből jutott ki az oroszlan rész, akadt temérdek dolga a kocsi s szekerek felállításánál. Reggeli hét órakor már valóságos »szekérvár« képződött a város északi részén lévő árpa-tarlón az országot mentében. Ez a szekérvár is az ő nyüzsgő eleveenségében nagyon érdekes részlet volt a hon foglaltó ősök tábori életére emlékeztető nagyszabású képből. Reggeli hét órakor kivonultak már a banderisták is, kiknek száma, mikor a négyes sorokban felállott óriási oszlop felmérést, kitűnt, hogy 107 lovassal mulja felül az előre 500 főben megállapított banderista-jutalékok. Természetesen nem volt arra hatalom és erő, hogy a fölös szám onnan eltávolíttassék. A bennmaradhatásnak az a föltétele, ha valjon a hivatalnok kiállják-é a birálatot a hivatalosokkal az összpörbán — sem vezetett célhoz, mert azok egytől egyik beváltak katonás magatartással s lovaik dreszurájával az ünnepi díszmenetbe. Közfigyelem tárgyai voltak: a bandérium vezetője: *Dokus Gyula*, ujhelyi főszolgabíró, aki nemes vérű szép pej lován, fényes díszmagyar ruhájában, ércesen csengő vezényszavával s mindig nyomában járó, parancsszavának vakon engedelmeskedő hü banderistáival azt a vármegyét juttatta eszünkbe, mely seregeit egykoron az ország fő kapitányának zászlaja alá küldötte; továbbá *Bogyay Zsigmond*, zászlótartó, é század elején divatos huszár-öltözetben, fehér, tüzes paripáját huszárosan megülve, oly előkelő magyaros önérettel lobogtatta az ország és a vármegye címerével ékesített, dusan aranyozott, nehéz selyemből való zászlaját, mint egy ősi hadjáratra vezető Bulcsu vezér. Jól festett *Molnár Béla* is Tegethoff-kék bársonyból készült díszmagyarjában, aki fúrge

lován a vezérnek ügyes segédtszije volt. A városba be- és a városból ki lovagoló s ekként folytonosan hullámzó banderistákat, akik nemzeti színű vállszalagot, nemzeti színű pántlikás kalapot, mellé tűzött darutóval viseltek s festői látványt nyújtottak, az ezrével folytonosan szaporodó közönség szünet nélkül éljenezte.

A király-fogadtatás.

Pontban 9 óra 45 perckor robogott be a királyt hozó udvari vonat a terebesi állomásra, hol szünni nem akaró harsány éljenzés üdvözölte az itten még soha nem látott apostoli Felséget. A vonatról kiszálló Felség igen szívesen üdvözölte *Andrassy Gyula* gfot, aki honvédszár-tábornoki díszegyenruhájában s rendjeleinek káprázatos csillogásában jelent meg királyja köszöntésére. Majd előlépett szeretett főispánunk, s Zemplénnégye nagy küldöttsége nevében a következő beszéddel üdvözölte a Felséget:

„Császári és apostoli királyi Felség Legkegyelmesebb Uruk!

Örömmel ragadjuk meg az alkalmat, hogy Felségedet megérkezésekor a legalázatosabb hódolattal üdvözöljük. Szívünkben őhajjuk, hogy Felséged kellemesen érezze magát közöttünk, hü alattvalói körében. Isten hozta Felségedet!” Mire ujult erővel kitört a lelkes éljenzés.

Ófelsége a következőleg válaszolt:

„Igen köszönöm a lelkes fogadtatást. Örömmel jöttem e vidékre, s habár itteni időzésem csak rövid, annak kellemes emléke előttem, mint bizton hiszem, tartós leend.” A viharos éljenzés csillapultával, mit Ófelsége jobbra-balra hajolva katonásan visszonzott, *főispánunkat, Andrassy Mano* gfot s még többeket tüntetett ki megszólításával, majd viszatérve *Andrassy Gyula* gfhoz, kit kocsiába magához meghívott, jelt adott az indulásra.

A bevonulás.

A vasuti állomástól derék szögletben hoszu vonallal nyulik be az állomáshoz vezető ut az áltami utvonalba. Mig Ófelsége- és fényes kíséretének, valamint az üdvözölő küldöttségeknek fogatai ezt a hoszu kanyarodást megtették — a vasuti állomás melletti tért elfoglalva tartó óriási embertömeg sebes iramodással a diagonális irányban a gőzmalom felé özőnlött, hogy a királynak eléje kerlűve, újból éljen-riadallal üdvözölhesse. A téres tarlón ez a neki iramodás is látványos képet nyújtott. Mire az első fogat, melyben *Nemthy József*, járási főszolgabíró ült, az északi diadalkapuhoz megérkezett, az az ezernyi, meg ezernyi gyalogos ember már sűrű sorokban állott föl az országot szélén s népies és vásztkos öltözetével díszes és óriási keret szolgálta a bevonulás képéhez. A második fogaton *Molnár István* fő- és *Matolai Etele* alispán ültek. A harmadik fogaton érkezett a király, balján *Andrassy Gyula* gf-al, kivel élénk s nyájas beszélgetést folytatott.

A tribünökön, a szekérvárban s az országot nyugati oldalán elhelyezkedett, mintegy 15—20 ezer főnyi közönség földet rengető éljenzésben tört ki Ófelsége láttára, akinek arcán a lelkes fogadtatás fölött érzett öröm derüje tükrözött. Ezután következtek a külföldi udvarok képviselőiben a hadgyakorlatra érkezett katonai meghatalmazottak, nevezetesen a porosz, orosz, francia, angol, olasz, román, svéd és szerb attasék hadsegédekkel, utánuk a beláthatatlan hoszu kocsisor, melynek elvonulása jó félórát vett igénybe. Vagy félóráig tartott, amíg a szekérvár feköhelyéből az országotra felkapaszkodott s egy negyed óráig amíg a nagyon széles utcán hömpölygő emberáradat hullámain át a királyi szállásul szolgáló kastélyig eljuthatott.

Mig ezek történtek, a város területén belül felállított tribünök óriási közönségének hozsonnái üdvözölték a királyt, a kinek a kastély északi kapujánál két oszlopban felállított banderisták bilincseltek le figyelmét. Fehérbe öltözött paraszt leánykák virággal hintették be a kastélyhoz közlegő király utját.

Nagyon rövid pihenés után Ófelsége lejött kíséretével s folyton *Andrassy Gyula* gf-al beszélgetve, a kastély főbejáratának tornácára s ellépette maga előtt az impozáns bandériumot. Tudakozódott a vezető, a zászlóvivő kiléte, és a banderisták száma felől. Jól eső örömmel fogadta azt is, amikor a banderisták, minden katonai szabály ellenére s csak a szív törvényét követve, a királyt tömegesen éljeneztek.

E festői látvány élvezése s némi pihenés után a Felség és kísérete a r. k. templom elé hajtatott s *Bubics Zsigmond* csendes-miséjére a (virágékesség nélkül felejtett) templomba vonult. Itt az a kedélyes, jelenet adta magát elő, hogy *Jekelfalussy* miniszteri tanácsos a templom előtt lévő akácára verebek módjára feltelepedett fücskakat (attól félve, hogy közülök valamelyik éppen a király kocsijába talál lepottyani), hessegetni kezdte. Ezek azonban ahelyett, hogy leszállottak volna, még feljebb a hajlós ágakra telepedtek. A király éppen akkor érkezett oda, mikor *Jekelfalussy* a fára fészkelte gyermek sereggel bajlódott s látva a komikus helyzetet, felnézett s jóízű mosoly jelent meg ajakán.

Folytatás a mellékletben.

nyi minden előleges várakozást messze túlhaladt. Az állomások s órházak feldisítésének intézője *Kolos Manó* vasuti mérnök, az ujhelyi pompás tüzi-játék létesítője dr. *Schmidt*, katonaeorvos Munkácsról és a gyártelepnek pompás magyar nemzeti díszbe öltöztetése körül *Gröss Róbert* igazgató teljes elismerésre méltó munkát végeztek.

(Tokaji levelezőnk írja.) Ófelségét, a legszeretettebb királyt, T. Terebesről való visszautaztában a késő idő s az ég fenyegető magatartása dacára Tokajban is lelkes tömegek vártak a vasutól jó távol eső vasuti állomásnál. Bár tudva volt, hogy az udvari vonat meg sem fog állni, mégis a remény, hogy legalább az ablak mögött lesz látható a király, senkisen engedett otthon maradni. Jóllehet a vonat csak 9 óra 45 perckor volt beérkezendő, mégis már 8 óra után egész karavánok vonultak ki az állomáshoz, hogy kiki magának kedvező pozíciót biztosítson. Nagy szorongás türelmetlenkedés közt telt el az idő, míg végre 8 óra után láttuk kigyulni a tarzali hegyen, az *Ófelsége szőlőjében* összehordott 1000 és 1000 kéve venyigét, melynek fellobogó tüze gyönyörű pirral biborozta be a vidéket. Majd lövéseket hallottunk a távolból, mit később a vonat fűtülése követett. E perctől fogva az izgatottság nőttön nőtt, míg végre berobogott a vonat, de bizony a kocsi lefűgönyözött ablakain át senki sem volt látható. Így hát nekünk nem jutott ki a király láthatás szerencséjéből, de azért belenyugodva a változhatatlanba, az elrobogó vonat után küldöttük jó kívánatainkat egy szívvel és lélekkel kiáltván: »*Éljen a király!*»

(A jótévedő király) Ófelsége Zemplénben időzése alkalmából a t. terebesi szegényeknek 300 fót, a s.-a. ujhelyi és gálszécsi járás területén fekvő ama községek szegényeinek, hol a hadgyakorlaton részt vett katonaság volt elszállásolva, 1000 fót, végre a gálszécsi tűzoltó egyesületnek 100 fót, összesen tehát 1400 fót adományozott magán pénztárából.

(Albrecht főherceg) Cselejben e hó 13-án adott ebédje alkalmával főispánunkkal hosszasabban beszélgetett sa főherceg teljes elismeréssel szólott a kitűnő karban tartott utakról; megdicsérte a hadgyakorlat területén fekvő falvak lakosságát is, mely a katonaság iránt a legbarátságosabb érülettel viseltetett.

(Királyi ajándék.) *Ferber Béla*, *Andrássy Gyula* gf. t. terebesi tisztartója, nagy értékű gyémánt melltit kapott emlékül a királytól.

(Zemplén vármegye) közönségének évnegyedes rendes közgyűlése e hó 29-én fog megkezdetni.

(A veszprémi égettek) javára lapunk mult heti fölös számu példányainak elárusításából 5 ft gyűlt be, mely összeg a veszprémi polgármesteri hivatalhoz el küldetett. Fogadják e szerény összegecskéért is igen tisztelt vevőink hálás köszönetünket.

(Személyi hir.) *Kiss Kálmán*, városunk születője, végzett jogász, a s.-a. ujhelyi kir. törvényszékhez díjtalan joggyakorlóvá nevezetett ki.

(Előléptetések.) A Zemplén vármegyei kir. államépítészeti hivatalnál *Nádory Vilmos* II. osztályu kir. mérnök I. osztályu mérnökké, *Dobóssy Ede* s. mérnök kir. mérnökké lettek előléptetve. Szolgálati érdemeiknek az előléptetésben nyilvánult méltánylásához fogadják szerencsekívánatunkat.

(Városi ügyek.) A folyó évi szeptember 7-én tartott képviselőtestületi közgyűlésben következő tárgyak kerültek szönyegre: Olvastatott a nmélt. földmivéls., ipar- és kereskedelemügyi m. kir. ministeriumnak f. évi 21350. sz. a. kelt abbeli intézvénye, melyszerint nyilatkozattételre hivatik fel S.-a. Ujhely város képv. testülete az iránt, mennyiben engedhető meg az, hogy iparkészítményeket heti vásárokon a nem helyben lakó iparosok is jogosítva legyenek eladni; a felolvasott miniszteri intézvényből kifolyólag, a helyben lakó iparosok érdekei szemelött tartásával megengedtetett, hogy az asztalos, cipész, csizmadia, lakatos, órász, arany-ézüst műves, kalapos, kötélverő, kovács, timár, fésűs, gubás, mézeskalácsos, szappanos, pék, gyertyaöntő, bádógos, szíjgyártó, kerékgyártó, rézműves, katlanos, esztergályos, kárpitos, szűcs és gombkötő iparosokon kívül minden más, itt fel nem sorolt iparos iparcikkeit a hetivásárookra szabadon behozhatja és elárusíthatja, önként értetvén, hogy az 1887. évi XVIII. t. c. 2. §-ában említett felvidéki házaló kereskedők eddigi joguk gyakorlatában továbbra is meghagyatnak; minek következtén felkéretni határozatot Zemplén vármegye bizottsága, hogy az 1887. évi XVIII. t. c. 2. §-a alapján alkotandó szabályrendeletében, a város közönségének a helyben lakó iparos osztály érdekei méltánylásával fentebbiekben kifejezést nyert elvi álláspontját külön szakaszban felvenni méltóztassék. — A város főbirájának abbeli jelentése, hogy a város tulajdonához tartozó természetlen, de ez évben felszántott réten termett feles tengeri 100 frtért értékesített, tudomásul vétetett. — A lovasság elszállásolása iránt a Dókus Ernő tulajdonát képező majorság kibérlése tárgyában kelt alispáni átirat tárgyalás alá vétetvén, tekintettel arra, hogy a kérdéses major már egy ízben a város pénztára terhére berendeztetett s az összes berendezés a lovak közt kiütött betegség

következtén megsemmisített; tekintettel továbbá arra, hogy az évi költségvetés keretén kívül ily rendkívüli kiadásokba a képv. testület bele nem bocsátkozhatik annyival inkább, mert a major kibérlése esetén ismét ki van téve azon lehetőségnek, hogy a berendezés egy előforduló baleset miatt ujjalag minden kártérítés nélkül meg fog semmisíteni és a major üresen hagyatni, holott a város közönsége a szerződéses elkötelezés alapján a bér fizetésére ez esetben is kötelezhető lenne, és tekintettel végül arra, hogy a város pénztára nincs azon helyzetben, hogy ily nagyobb szabású berendezéssel járó költségeket fedezni s a bérfizetést előlegezni képes legyen: minek következtén felkérendő az alispáni hivatal, hogy a Hosszulázon (? szerk.) elszállásolt egy szakasz lovasságnak, más községbe leendő elhelyezése iránt az 1879-ik évi XXXVI. t. c. értelmében intézkedni sziveskedjék. — Olvastatott a számvevő bizottságnak f. évi július 25-én kelt, az 1888. évi költségvetés megállapítására vonatkozó jelentése, melyszerint a kiadások főösszege 56,295 ft 13 kr, a bevételeké pedig 29,955 ft 95 krt tesz ki, ekként hogy a 26,339 ft 18 kr hiány fedeztessék, a községi pótdadókulcs a földadó minden forintja után 40%-ban, a többi adónemek után pedig 45%-ban állapított meg; a felolvasott költségvetés a bizottsági jelentésben elsorolt indokok alapján elfogadtatott s törvényhatósági jóváhagyás végett bemutatni rendeltetett. — Kubasek Tamás szabóiparos letelepedési engedélyért folyamodván, kérvénye kedvező elintéztést nyert. — y.

(Hibaigazítás) Mult számunkban tévesen volt közölve, hogy a vármegye féltett drága kincsét, zászlaját, a vármegye lelkes hölgyei gf. *Andrássy Aladárné* kezdeményezése folytán ajándékozták. A kezdeményezés dicsősége *Andrássy Manó* gf névéhez fűződik; miért is előbbeni hírünket sietünk rektifikálni.

(A hadgyakorlat ember-áldozatai.) F. hó 8-án a H.-Németiből Szerencs felé menetelő 25. cs. kir. gy. ezred három katonája Szerencsen kidult, s éhség és napszúrás következtében meg is halt. Másnap éppen meg akarták már kezdeni a polgári temetést, midőn a 10. honv. gyalog felbandár 3/40-ik z. alja *Körmeny* százados parancsnoksága alatt a miskolci őszgyakorlatokról haza felé Ujhelybe menvén Szerencsre érkezett. Hírül véve a fenti esetet azonnal elrendelte *Körmeny* százados, hogy szabályszerű katonai temetés rendeztessék, s a járási főszolgabíró felkérte a temetésnek esti 6 óráig leendő elhalasztására. A félszázadból álló hallotti kíséret, 6 órakor, az egész tisztikar jelenlétében felvonult a halottas házhoz, s a közönség nagy részvéte mellett helyezték örök nyugalomra e három szerencsétlen katonát, kiknek kopsóira a tisztikar, továbbá a *Pethő* nővérek küldtek koszorukat. Legyen áldás és béke a magyar hazáért kiszzenvedett máramarosi oláhajku katonák hamvai fölött!

(A magyarságot s népnevelést) Zemplén vármegyében terjesztő egyesület ismét egy új alapító taggal szaporodott. Ez egyesületnek szintén köre ugyanis f. é. szept. hó 5-én Szinnán tartotta rendes gyűlését, melynek végzetével a Cz.-H.-Mezőn lakó *Szentkirályi Albert* nagybirtokos, ki rövid ottléte alatt a vidék szeretetét és tisztelét nagy mértékben megnyerni szerencsés volt, azt a mindnyájunkat felette megörvendeztető nyilatkozatot tette, hogy áthatva a cél nemes voltától, az egyesület alapító tagjai közé kíván lépni, s a tagsági díjat 50 fót azonnal kezéimhez juttatni szives volt. Kedves és tartozó kötelességet vélek tehát teljesíteni akkoron, a midőn fent nevezett adományozónak hazafias tettéért a nyilvánosság útján is köszönetemet fejezhetem ki, annál is inkább, mivel gyűlés alkalmával kifejezett szavai folytán a netán Cz.-H.-Mezőn építendő kisdudóv iskola felállításához anyagi pártfogását is megígérni sziveskedett. A mi a gyűlés lefolyását illeti, örömmel kell kifejeznem, hogy a fentnevezett alapító tagon kívül még két rendes és két pártoló tag is beírta magát egyesületünk tagjai közé; de más részt sajnálattal kell kijelentem, hogy dacára a kör minden egyes tagjához megküldött szives meghívásomnak, a helybeliek ugyan egytől egyig, de a vidékiek közül az alkalommal nagyon kevesen jelentek meg. Mi volt az oka elmaradásuknak, nem fürkészem. Meglehet hogy egyeseket sok oldalu elfoglaltságuk, másokat talán az ez ügy iránti közöny tartott vissza. Jelen voltak a vidékiek közül az alapító tagon kívül *Chira Ágoston* ulicsi, *Bihary Emil* n.-polenai és *Gozdius János* zueliai gör. kath. lelkész urak, kik máskor is mindig, mostan is megmutatták, hogy a magyarosodás és népnevelésnek nemcsak szóval, hanem tettel is barátai. A jegyzői karból csakis az ulicsi körjegyző *Chinorányi Sándor* jelent meg. Mig a fent nevezett uraknak fáradságos és áldozattal járó megjelenésükért köszönetet mondanék: e helyt azon édes reményemnek adok kifejezést, hogy a jövő gyűlésünkön e kör valamennyi rendes és pártoló tagjait is lesz szerencsém üdvözölhetni, mert: »minden ember legyen ember és magyar». L. E. körelnök.

(A »Zemplén» 1888. évi képes naptára) melynek szerkesztését főmunkatársunk volt szives

magára vállalni, szedés alá került, s gazdag és változatos tartalommal már a jövő hó folytán meg fog jelenni. Ideje-korán felhívjuk a pártfogásra érdemes vállalatra olvasóink figyelmét. A naptár előfizetési ára csak 30 kr. Előjegyzettni lehet lapunk kiadójánál.

(Könyvkötetők figyelmébe.) Régen érzett hiányon segített *Özv. Boruth Eleménné*, könyvkötő-műhely tulajdonos, midőn az e téren is kifejlett követelőbb műizlés igényeinek megfelelő aranyozó géppel gazdagította üzleti berendezését. E pompás szolgálatok teljesítésére hivatott gép, választékos és tetszetős tartozékaival, lehetővé teszi, hogy ki-ki az általa összeállított formá szerint való disztáblákhoz juthasson éppen oly jutányos áráért, mint akármely más hasonló fővárosi üzlettulajdonosnál. A zseniális szerkezetű gép működés közben is tanulságos látványt nyújt, s bárki által megtekinthető. E hirrel kapcsolatban megemlítjük azt is, hogy nevezett könyvkötő műhely a legjutányosabb árakért vállalkozik a községi nyomtatványok bekötésére is. S most amidőn, a községi háztartás intézéséhez megkívánható összes nyomtatványok a »Zemplén» kiadójának tulajdonába bocsáttattak, nagyon célirányos lesz, ha a községi s körjegyzők a nyomtatványok megrendelésekor mindjárt azok bekötetéséről is gondoskodnak.

(Értekezlet) Az eperjes-nagy-mihály-munkácsi, illetve gálszécs-kassai vasuti vonal ügyben f. hó 23-án, d. e. 11. órakor *Ungváron*, a Koronához címzett vendégfogadó helyiségében, értekezlet tartanak.

(Új zsinagóga) épül Ujhelyben. Nem az izr. sz. q. hitközségét értjük, melynek építkezése már annyira előrehaladt, hogy ma-holnap tető alá kerül, hanem az orthodox hitközségét, mely a színház utcában lévő telken e hó 14-én tette le az új templom alapkövét »zártkörű» szertartás közben. Az építkezési társvállalkozók, egyszersmind tervező építő mesterek: *Láng Nándor* és *Háber Gyula* S.-a.-Ujhelyből. Ez építkezéssel még az is felemlíteni való dolog, hogy az építkezésre a hatósági engedelem még eddig ki nem kéretett.

(Annak, akit illet) A terebesi király-ünnep alkalmával egy agancsos nyelű *karikás* joggalanul eltulajdonított. Elvesztettnek hitt igaz jószágát tulajdonosa átveheti a s.-a. ujhelyi járás főszolgabírájánál.

(Távíró hivatal) engedélyeztetett Sztropkóra. A közlekedési ministertől érkezett leirat az új távíró hivatal forgalmát három évre biztosította. Azon tul terjedő időre csak abban az esetben fog e távíró állomás fentartatni, ha a forgalom tiszta jövedelme a kész kiadásokra elegendő fedezetet nyújt. Régi vágya teljesedett a sztropkói járásnak.

(A zöldség eltevése tételre) legujabban következő eltevési mód bizonyult igen célszerűnek. Miatán a káposztát, kalarábót s efféléket gyökerestül a földből kiszéjük s a nagyobb, megsárgult, vagy sértett leveleket leszéjük, a növényeket száraz, vagy napos helyre teszszük, fejlet lefelé fordítva, hogy tökéletesen kiszáradjanak. Ezután védett helyen, a hol a talaj nem volt megtrágyázva s gyomtól és rothadást okozó anyagoktól ment párhuzamos sorokban harminc centiméter mély árkokat ásunk s a zöldséget rétegenként úgy rakjuk bele, hogy a fejek felé, a gyökerek pedig felfelé irányuljanak s egyik növény a másikat ne érintse. E munka után az árkokat a kiásott földdel befedjük, s hogy az eső- és hóviz bejutását megakadályozzuk, 45 cm. magas buckát csinálunk földből föléje s azonkívül a víz elvezetésére még mindkét oldalon árkot is vonunk. Így eltett zöldségfélék közül még azok is igen jól áttelelnek, melyek különben könnyen rothadnak és elromlanak, mint például a zeller, endívia stb. Megjegyzendő, hogy a kiszédest mindig a bucka egyik oldalán kell megkezdeni s innen végig folytatni.

Budapesti Hírlap. Hogy a magyar sajtó az utóbbi évek alatt hova fejlődött, annak legszembeszökőbb bizonyítéka a »Budapesti Hírlap», Magyarország legelterjedtebb, legkedveltebb njsága, a mely naponként immár annyi példányban jelenik meg, amennyit eddig nem mutatott föl nálunk egyetlen egy magyar lap sem; jele ez a művelt magyar közönség oly mérvű bizalmának, a minővel sajtónknak még egy organuma sem dicsekedett. A »Budapesti Hírlap» programját: magyar szellemben működni a magyarságért, fényesen igazolta az olvasóközönség, pártkülönbség nélkül. A lap vezércikkei mindig a közvéleményt fejezik ki függetlenül és nyíltan; tárcá- és szépirodalmi rovatai becses és érdekes olvasmányok egész tömegét adják; a napi eseményekről pedig úgy a szerkesztőség belső tagjai mint külső dolgozótársak munkája által oly gyors, hű és kimerítő értesítésekkel szolgál, mint Magyarországon egyetlen más lap sem. Ugy a haza vidékein, mint az egész külföld nagyvárosaiban sajtó tudósítói vannak, a kik minden nap táviratokban közlik a »Budapesti Hírlap»-pal a nevezetesebb eseményeket. E naponként oly bő és érdekes tartalommal megjelenő lap kedves vendége lehet minden magyar háznak és szivesen láthatja minden család is, mert a szerkesztőségnek gondja van rá, hogy a »Budapesti Hírlap» mindig a jó ízlést szolgálja. Rendkívüli elterjedése mellett rendkívüli olcsósága is: negyedévenként csak 3 frt 50 kr., egy hóra 1 frt 20 kr. A »Budapesti Hírlap» megérdemli, hogy eddigi nagy sikere még jobban fokozódjék és maradjon mindig a magyar közönség kedvence. Az előfizetések vidékről legcélszerűbben postatalványnyal eszközölhetők következő cím alatt: A »Budapesti Hírlap» kiadóhivatalának, IV. kerület, Kalap-utca 16. szám.

Egyesületi élet.

Folyó hó 4-én a gyártelepi dalárda által tartott kisorsolásnál a még ki nem váltott nyereménytárgyakat a következő sorsjegyek nyerték:

Sorsjegy szám	Nyerem. tárgy szám	Sorsjegy szám	Nyerem. tárgy szám
37	8	352	65
49	180	440	20
52	77	443	1
124	90	478	157
154	162	489	114
172	6	560	102
304	64	571	99
334	4	583	94
589	107	812	126
648	30	818	163
674	86	833	54
684	145	987	76
747	19	991	136
768	45	1054	155
769	52	1072	27
785	111	1096	120

Hogy a nagyérdemű közönségnek alkalmat nyujtsunk ezen tárgyak átvételére, a kitűzött idő f. hó 25-éig meghosszabbítatik.

A rendezőség.

CSARNOK.

Egy nyolc-száz éves templom.*)

(Karcson. Zemplénvármegyében.)

— Művészettörténeti cikk. —

(Folytatás.)

Ezen megállapításunk igazolásul s egyszers-mint e remek ősrégi templom ismertetésül szolgáljanak vizsgálódásaink közben szerzett tapasztalataink, s levont következtetéseink.

Hazánkban a román izlést, a templomok építésénél, közvetlenül az ókeresztény bazilika építési stíljét előzte meg, — bár az építés haladásának s az egymást okszerűleg követő építési rendszerek történetében a kettő között a byzanci stíl fordul elő, de ez izlés nálunk nem birt érvényre jutni, byzanci építési emlékeink legalább nincsenek. A bazilikának azonban, habár csak alapfalában, és az ezt hazánkban követő román építésnek számos ép emlékeivel dicsekedhetünk. Hogy a bazilikát nálunk rögtön a román építés követte, egyik bizonyosság lehet erre ép a karcsoni templom építési rendszere is, mely egyszersmint e templom korának meghatározásában is világot gyújt. Ugyanis csaknem szemmel leolvasható ebből, mint ezt alább igazolandom, hogy a karcsoni templom építésében e két rendszer mily küzdelmet vívott egymással az érvényesülésért, míg végre is az építés egyrészt ugyan még a bazilika, de a legjellemzőbb részekben, kivált a külsőkben, a román izlés jut túlsúlyra. És éppen e küzdelem, s e barátságos megosztokodás mutatja az építés korát, vagyis hazánkban a bazilika hanyatlásának és a román izlés keletkezésének legelső idejét: a XI-ik század legelejét. Vannak azonban más jelenségek is, melyek a kort jelölik ki. Mielőtt azonban ezekről, mint ilyenekről, szólnék s fentebbi állításomat igazolnám, vegyük előbb általában a román templomok, aztán a karcsoni templom építési rendszerét és szerkezetét sorrendben párhuzamos elemzés alá.

A román építés legelső kezdetében a X-ik századtól a XI-ik század végéig még szigorúan egyszerű, a XII-ik században egész fényében kifejlik, a XIII-ik század első felében pedig már új elemeket vesz fel, sőt itt-ott a csúcsíves rendszertől is kölcsönöz egyes részleteket. E fejlődésnek megfelelően a román izlésben három korszak különböztethető meg, u. m. a *korai román* a XI-ik század végéig; az *ujabb román* a XII-ik században és az *átmeneti román kor* a XII-ik sz. végén és a XIII-ik sz. elején.

A magyarországi korai román templomok, minden egyszerűségük mellett három hajósak, mint a bazilikák, s vagy mindenik hajót, vagy csak a fő-, a közép hajót a keleti oldalon félköríves fülke (apsis) zárja, mely sokkal mélyebb, mint a bazilikánál, s ezért itt ez képezi a szentélyt. Továbbá a három hajót az apisztól egy kereszthajó választja el, melynek két vége a templom déli és északi oldalán kívül esik. De hazánkban vannak kereszthajó nélküli román templomok is.

A mennyezet eleinte vízirányos gerendamenyezet volt, mint a bazilikán, s hazánkban csak a XI. század második felében kezdetett alkalmaztatni a félköríves boltozat. A mikor, ha a templom mindjárt kezdetben boltozva volt tervezve, akkor a templom külső falából kiszökő támfalak, mint a boltív nyomását kívülről felfogó, s ekkép a boltozásti rendszerben nagy szerepet játszó *támfalak* is alkalmaztattak. Az oszlopok és pillérek, melyek a középhajót az oldalhajóktól elválasztják, s a belső díszítésül is szolgálnak, nehézkesek, zömök arányúak, irombák. Az oszloptól két-három gyűrűzettel van körveve; az oszloptól díszesebb s növény-dísz mellett nem ritkán állati

és jellepes emberi alakok is alkalmaztatnak. Az ablakok félkörívesek s keskenyek, és a korai román korban leginkább egyesek.

A korai román templom külsejének főtényezői: a *tornyok* és a *homlokzat*.

Torony a magyarországi korai román templomokon kettő van, melyek a nyugati oldalon a homlokzattól a főbejárás két oldalán egy emelkednek ki, hogy a templommal való szerves összefüggésük szembeszökő.

A homlokzat, mely a román templomok legfőbb díszjele, a középhajónak megfelelően, s azt kívülről jelzeve, a két torony között emelkedik s fent oromfalban végződik. E homlokzat legkiválóbb része a főkapuzat (portale). Nyílása mély s belülről kifelé fokozatosan tágul felette kívül a homlokzat falain külön kiálló s szintén oromfalban végződő kisebb homlokzat van, melynek ormán mindkét oldalról lépcsőszerűleg egymásfelé emelkedő boltíves *mélyedések* (arkádok) vannak, vagy szentek szobraival, vagy mint a korai román korban azok nélkül üresen. A kapuzat-mélyedés mindkét oldalán belül, változatos alaku és díszű oszlopok állanak, melyeken a mély kapuzat mennyezeteként a korai román templomoknál csupán félköríves, az újabb román korban pedig váltakozva félköríves és csúcsíves boltívek nyugszanak. Végül a homlokzat még több jellemző díszítésményein kívül, nevezetesen még, — de ez már az egész templom külsején, — a fentebb is említett félköríves díszítésmény, mely a párkányzatok alatt, mintegy szalag az egész templom körül fut.

Ezen a román templomokat jellemző szerkezeti s más lényegesebb sajátosságok elsorolása után, melyet inkább mintegy ismertetésül a nem szakértő közönség kedvéért tettem, lássuk sorrendben feltalálható-e azok vagy nem, s ha igen, mennyiben a karcsoni templom. Mielőtt azonban ezt tenném, szükségesnek tartok a nép közt élő s e templom keletkezésére vonatkozó mondákból annyit felemlíteni, melynek egy része, biztosabb adatok hiányában valószínűnek látszik, másik része pedig mondai szépségénél fogva igen érdekes s mint ilyet a jeles *Tompa* is megénekelt.

E monda szerint: régesrég, mikor még a magyarok közül sokan maradtak az ősi (pogány) valláson — volt egy hatalmas, gazdag keresztény főúr (a monda Rólandnak nevezi, alighanem a Szent-István alatti Rólandus Comes Palatii), a kinek roppant terjedelmű birtokait egyetlen leánygyermek örökölte. E leány, kit a monda „a tündér” névvel nevez, mély vallásos buzgalomtól indítatva és dúsgazdag kincstárral rendelkezve, elhatározta, hogy azon a dombon, melyen ma Karcson fekszik, egy templomot és apáca-kolostort építtet, minden vagyonát a kolostornak adja, s maga lesz annak első fejedelem asszonya. Az építkezés meg is kezdetett, természetesen első sorban a templom, s az vagy egészen befejeztetett, vagy nem, de a kolostor építéséhez hozzá sem foghattak, mert időközben a tündér, miután előbb harangért küldött az égbe, maga is oda költözött örökre, meghalt. Ép ezért történt, hogy az angyalok, kik már repülve hozták a harangot az égből, ijedtségben a Karcsoni vízbe ejtették azt, s ma is ott van az, viharos, égiháborús időben, ma is felhangzik a vizalatti iszap fenekéről hangja. (Vannak Karcson őreg emberek, kik ezt megingathatatlanul hiszik, sőt lépéssel kimérik a parton a helyet, mely alatt az iszapban a harang eltemetve van, de ahhoz közelíteni istenkísértés volna.)

Ennyit az ősidőktől apáról-fiura szálló monda... E szerint is tehát e templom a magyar kereszténység kezdetén, a XI. század elején épült. Mert hiszen hát feltéve, de egészen meg nem engedve, hogy ha a hatalmas magyar nábod dúsgazdag egyetlen leánya „a tündér” kincshalmazát e templom és kolostor építésére és adományozására akarta fordítani, feltehető az is, hogy szándéka volt azt minden lehető és ismeretes fény és pompa alkalmazásával eszközölni, a mint ezt mutathatná az is, hogy az egész templom, az apsis kivételével, alapjától a tetejéig a legszebb veres barna faragott gránit kövekből épült, pedig e mocsaras, lápos és homokbuckás vidéktől a legközönségesebb kő is csak messze-távolból szállítható. Mivel azonban e templom úgy alaprajzában, mint szerkezetében, díszítésményeiben és egész kivitelében nagyon egyszerű és a korai román korra a XI-ik század elejére valló: így „a tündér” minden fényűző szándéka mellett sem építhetett másképen, mint úgy, a hogy akkor az építés művészetének fejlettsége s a kor izlése megengedte, azaz a *XI-ik század korai román izlésében*.

De hagyjuk a mondát s vegyük bonckés alá a karcsoni templomot építési jellege, szerkezte, jellemző részletei s ornamentumai szerint, s vonjuk le ebből az építés stíljét és korát.

(Vége köv.)

Tarnóczy Tivadar.

Felelős szerkesztők:

PAYZSOSS ANDOR és HORVÁTH JÓZSEF.

Főmunkatárs: DONGÓ GY. GÉZA.

Kiadótulajdonos: ÖZV. BORUTH ELEMÉRNÉ.

Hirdetmények.

201, 158, 207, 208, 209, 240/87. sz.

Árverési hirdetés.

Alólirott kik. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szerencsi kir. járásbíróóság 1469, 1549, 1855, 1856, 1916, 2136/p. 87. számú végzése által Roth Izsák javára 1198 frt 89 kr., Prop-per Ignác 450 frt, Donath & Haas 166 frt 87 kr., 242 frt 07 kr., 201 frt 15 kr., Frankel Simon & Sohn 121 frt 04 kr., összesen 2380 frt 02 kr. tőke, ennek különböző időkről számítandó 6% kamatai és eddig összesen felszámítandó perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási és kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 2071 frt 10 krra becsült épületfa, deszka, léczanyagok, házi butorok, eszközök, fabódék és 1 tehénből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 3326/p. 87. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis T.-Luczon végrehajtást szenvedett lakásán leendő eszközzésére 1887. évi szeptember hó 26-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. LX. tv. czikk 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Kelt Szerencsen, 1887. évi szeptember hó 16. napján.

Hegymeghy László,
kir. bir. végrehajtó.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a kis-piacon lévő

kocsigyártó műhelyemben

mindennemű új kocsik készen kaphatók. Ócska kocsik javítását, festését avagy fényezését a legizlésteljesebben eszközölöm.

Vállalkozom továbbá mindennemű **mázalási munkákra**, a legszebb **fa-utánzásokkal**; fényképekről a leg sikerültebb **életnagyságu képek** előállítására **krétarajzban**; végül a **czímfestészet** minden ágához tartozó munkák készítésére: festve, bronzirozva avagy aranyozva.

Nagyérdemű közönség! Még csak egy éve, hogy e városban működöm és máris ezen rövid idő alatt mélyen tisztelt megrendelőimnél számtalan fent el-sorolt munkáim igazolják azt, hogy kitűnő képzettségem által megbízásaimnak hűen megfelelttem, és ígérem, hogy nagybecsült megbízásuknak továbbra is igyekezni fogok minden tekintetben megfelelni.

Miért is bátor vagyok magamat a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlani.

Kiváló tisztelettel

HERICZ SÁNDOR.

4-6

Hirdetmény.

Nagy-Mihályon pénteken ez évi szeptember 23-án a 7. számú dzsidás-ezred által körülbelül

65 darabb kiselezteztet lö

árverés útján azonnali készfizeset mellett eladásra kerül.

Az árverés „a kos”-hoz címzett vendéglő közelében fog megtartatni és reggeli 9 órakor veszi kezdetét.

A cs. k. 7. dzsidás-ezred parancsnoksága.

2-3

A kastély tetejének árbócára e közben felvonták az uralkodó család zászlaját, mely hirdette, hogy az ősi falaknak királyi vendége van. A parkba vezető bejáratoknál felállott a honvédiszorság. A templom, kastély és városháza közötti tágas térséget szállotta most meg az ünneplők óriási serege, hogy újra hódoljon a királyok királyának hódolatáról jövő király előtt s figyelmes szemtanuja lehessen az ősi magyar diszben a parkba felvonuló törvényhatósági és világi küldöttségeknek.

Leírhatatlan volt az a lelkes tüntetés, melyel a templomból jövő, s csak lassu lépésben hajtató királyt hű népeinek ezrei fogadták. Király és Zemplénum. minden rangú és rendű népeinek találkozása ezzel az alkalommal érte el a lelkesedés tetőfokát. A népeit szerető király nevét hű népeinek lelkes éljenzése az egéig emelte.

A tisztelgő küldöttségek.

Ófelsége, mint azt annak idején lapunkban is jeleztük, a törvényhatóságok küldöttségeit külön-külön nem fogadta, hanem Zemplén, Ung, Abauj-Torna, Szabolcs, Sáros, Szepes és Borsod küldöttségeit a mi főispánunk vezette a Felső elfogadó nagy termébe, hol már ez egymagában száz főnél többől álló legnagyobb küldöttséget az egyházi és világi főméltóságok, a rom. kath., g. kath., ev. ref. és ágostai papság, ugyszintén a hadgyakorlatban részt vett cs. kir. és honvéd törzstisztek kisebb-nagyobb küldöttségei megelőzték.

Az elfogadó nagy terem előcsarnokába gyülekeztek a vármegyék küldöttei szebbnél szebb, értékesebbnél értékesebb diszmagyar ruhába öltözve. A fogadó teremben való elhelyezkedést Széchenyi Pál gf miniszter (ez a magas műveltségű s leereszkedő nyájasságú főúr, aki született szertartás mester számba kél) rendezte. Az elfogadó terem nagy értékű antik festményekkel volt ékesítve; a Felső lakosztályából nyíló ajtószárnyakkal szemközt fekvő falon Ófelségének nagy szabású portréja volt elhelyezve, mely a királyt teljes életnagyságban s tábornoki disz egyenruhában ábrázolja.

Vagy egy negyed órai várakozás után jelentette a miniszter a király érkezését, mire az ajtó nyílásnál kivont karddal őrt álló két udvari zsoldár a teremből eltávozott.

A lelkes éljenzés csillapultával, mit a Felső kegyes fejbölintásokkal viszonzott, előállott szeretett főispánunk, s a vármegyék hódolatát a következő lelkes szavakban tolmácsolta:

»Császári és apostoli királyi Felső! Legkegyelmesebb Urunk!

Midőn Zemplénvármegye ama kiváló szerencsében részesül, hogy Felsőged. területén időzni méltóztatik, nekem, e vármegye főispánjának jutott osztályrészül azon kitüntetés, hogy ugy Zemplénvármegye, mint a szomszéd törvényhatóságok nevében Felsőged legmagasabb személye és dicső trónja iránt érzett törhetlen ragaszkodásunkat és hűségünket hódolatteljesen tolmácsolhatom.

Bár különböző ajku népesség lakja az itt megjelent törvényhatóságokat, mindnyájan hű fiaik vagyunk a hazának, tántoríthatatlan hű alattvalói Felsőgednek, — s ha a körülmények úgy hívják, parancsára mindnyájan készek lesünk Felsőgedért, dicső trónjéért s hazánkért életünket és vérünket feláldozni. (Szünni alig bír, lelkes éljenzés).

Mély alázattal kérjük Felsőgedet, hogy hódolatunkat kegyesen fogadni, szeretett hazánkat s bennünket királyi jó indulatában továbbra is megtartani legkegyelmesebben méltóztassék! (Viharos éljenzés).

A fent aláhuzott szavak oly igazán s annyi hévvel voltak elmondva, hogy a »vitam et sanguinem pro rege« jelenetnek fonsége nyilatkozott meg a riadó éljenkben s az ösök unokái az igazi magyar, nemes szív fellángolásával gyújtó hatást gyakoroltak a Felsőre is, aki a legnemesebb megilletődéssel arcán kegyes fejbölintásokkal viszonzta a falrengető éljeneket. Minek lecsillapultával főispánunkhoz fordulva, emelkedett, érces hangon így szólott:

»Öszinte köszönettel viszonzom az itten egybegyűlt törvényhatósági küldöttségek nevében imént kifejezett szíves üdvözlését és ragaszkodás nyilvánítását. Legjobb kívánataimmal kísérem az önök által képviselt népesség jólétének előmozdítására irányzott törekvésüket és hinni akarom, hogy az erre hivatott törvényhatósági közegek és bizottsági tagok mindenkor teljes buzgósággal és odaadással fognak közreműködni ezen nemes cél elérésére. Fogadják önök, valamint küldöik ismételt köszönetemet s kegyelmem nyilvánítását.« Azután harsány éljenzések közben s kedvelt minisztere kíséretében főispánunkhoz lépett s ugy a zempléni, mint a többi küldöttségek tagjai közül sokakat bemutatott magának a főispánok által, a megszólítottakhoz nyájás kérdéseket intézvén. A szerkel jó fél óráig tartott, mely alkalommal Ófelsége a többek között azt a kérdést is intézte alispánunkhoz, vajjon a vármegyében lákó izraeliták tudnak-e magyarul? E nagy küldöttség egy teljes óráig időzött a király elfogadó termében.

Az előterembe visszajutván kiosztattak az udvari ebédekre szóló meghívók. Meghívókat kaptak szept. 11-ére Andrássy Gyula gf, Molnár István főispán, Bubics Zsigmond püspök, Andrássy Manó gf és Szirmay Vilmos gf. Szept. 12-ére: id. Andrássy Gyula gf, ifj. Andrássy Gyula gf Pásztélyi János püspök, Sztáray Antal gf, Török József gf, Vay Béla br, főispán, Beszterczey Ferenc kanonok, Dókus Gyula és Nemthy József főszolgabírák, Dókus Ernő földbirtokos. Szept. 13 ára: id. Andrássy Gyula gf, Andrássy Aladár gf, Andrássy Géza gf, Prámer Alajos prépost, Szirmay Pál és Molnár Viktor dr. orsz. gy. képviselők, Perlsberg Ede és Szaxum József plébánosok, Bogyay Zsigmond gőzmalomtulajdonos. Szept. 14-ére: id. Andrássy Gyula gf, Gf Hadik Barkóczy Endre, Matolay Étele alispán, Viczmány Ödön főjegyző, Hammersberg Jenő kir. törvénzéki elnök, Dessewffy Sándor kanonok, végre br. De Mont-Várhegyi csendőrkerületi parancsnok, alezredes.

E nagy küldöttség távozása után Sáros vármegye és Eperjes városnak szűkebb körre vont nagy küldöttsége járult a király elé az elfogadó kis terembe, hogy Matyassóvszky Tamás főispánal élén tolmácsolja az eperjesi égettek számára nyújtott királyi segedelemért hön érzett halálját.

Vége a megyebeli izr. küldöttségre került a sor, melyet Bermann Lipót központi rabbi vezetett a Felsőre ur elé. Bámulusos memóriájára mutat a Felsőnek az, hogy Bermann rabbihoz éppen azt a kérdést intézte, melyet néhány év előtt a nála tisztelgő Lőw Lázár rabbihoz, hogy t. i. »hány tagot számlál az ujhelyi izr. hitközség?« (Tudvalevőleg Lőw erre akkoriban azt felelte, hogy kettő-három.)

A küldöttségek fogadtatása déli 12 órakor kezdődött s d. u. 1 1/2 órakor ért véget, amikor is Ófelsége a nap folytán Terebesre érkezett sürgönyök elintézése végett dolgozó szobájába visszavonult.

És a távolabbi vidékről ide sereglett ünneplő közönség kocsikra, szekerekre ült s Terebestől bucsut vett; szívében s lelkében a király-ünneplés kitörülhetetlen édes emlékeit vívén haza magával. A park rácsozatait a késő esteli órákig még sűrű embertömeg rajzolta körül s valahányszor a Felső az ablaknál megjelent, lelkesen éljenkben adott kifejezést nem muló lelkesedésének.

Másnap, szept. 12-én, megkezdődtek a hadgyakorlatok, miknek lefolyását következőkben ösmertetjük.

A hadgyakorlatok.

A cs. kir. VI. hadtest ősi fegyvergyakorlatának szeptember hó 12, 13, és 14 én Gálszéc és Legenye-Mihály között Ófelsége jelenlétében tartott nagy zárógyakorlatának vezéreszméje ez volt: északról egy nagyobb hadsereg nyomul Bártfa és Eperjesen keresztül fő zömével Miskolcz-, melék csapataival Tokaj felé és már a Hernád völgyéig ért el. A Miskolcz környékén összegyűjtött hadsereg a Tokaj felé nyomuló ellenség feltartóztatása végett egy hadosztályát az Ondova völgyébe küldi.

A miskolczyi hadsereg hadosztálya (15-ik hadosztály) Czihars vezérőrnagy vezénylete alatt az északról jövő ellenséget képviselő 27-ik hadosztály Daublebszky altábornagy vezénylete alatt áll. Mindkét hadosztály szept. 10-én megkezdé arcvonalba való fejlődését, lovasságát előre tolvá. Szept. 10. es 11-én mindkét hadosztály menetelési szállásolat nyert s előőrskkel biztosította magát. Szept. 12-én: a déli fél (Czihars hadosztálya), az északi felet (Daublebszky hadoszt.) márnem megkezdülvén, utóbbi hátrálni volt kénytelen. Mindkét fél a felettébb változatos és szegedt terepnek, ugyszólván minden talpalatnyi részét nagy ügyességgel használta föl. Nagyszerű látvány volt, mikor a 12-ik huszárezred villámsebességgel megtámadta a 7-ik uhlános ezredet. A király és fényes kísérete a cseleji dombról szemlélte a pompás katonai látványt. E lovasroham a dzsidás ezred visszaveretésével döntetett el. A déli fél parancsnoka állandó ágyutüz fedezete alatt hozta fel zászlóaljait Szilvás-Ujfalutól Egres felé, egyszermind a béres pusztaí erdőben az ellenfelet feltartóztató gyalogsági harcát oly sikeresen folytatta, hogy mikor erejének zöme előtört: az északi fél, 12 ágyut és dzsidásait a hát mögötti védelemre visszahagyván, Szécs-Kereszturig a legnagyobb sietséggel visszahúzódott. A déli fél lovasságát 6 ágyuval küldötte a hátráló fél üldözésére. Az egresi magaslatok alatt ismét összecsapott a lovasság s habár időközben az északi fél nagyon kedvező pontról gyilkoló ágyutüzet szórt az ellenség lovasságára: teljes visszaveretése 11 óra után el lett döntve s a Felső 1/2.12-kor lefuavott. A király e hadgyakorlaton öt óra hosszúig ült nyeregben s többnyire sebes vágásban lovagolt. Pelejtén kocsira ült s Terebesre hajtattott. Szept. 13-án: a déli fél parancsnoka Czihars vezérőrnagy a hadvezetőség parancsa alapján éjnek idején elrendelte, hogy a 29. dandár (Succovaty vezérőrnagy) és a nehéz üteg-osztály Szécs-Kereszturól jókor reggel induljon el és Kis-Azar felé nyomuljon előre, az 5. gyalogezred és a 9. hon-

véd-féldandár a másik oszloppal párhuzamosan szintén Kis-Azar felé haladjon, míg a 12-es huszárok és az 5. honvéd-huszárezred 2 lovassázada, mint a jobb szárny fedezete, azt a feladatot kapta, hogy felderítő szolgálatot végezzen.

Az északi fél parancsnoka (Daublebszky-Sterneck altábornagy) csak azt az intézkedést tette, hogy a hadosztály fél 8 órakor Gálszécstől délre gyülekezék és egy zászlóalj a balszárnny biztosítására Kohány felé küldessék ki. A 7-ik uhlános-ezred azt a megbízást kapta, hogy Gálszécstől délre jelenjék meg.

A déli fél lovassága korán elindult ugyan, minthogy a kiküldött őrjáratok ellenséges lovasság feltünetezését jelezték; mivel azonban az ellenséges lovasság éclairneurjait ismét visszavonta Gálszécsg, egyelőre nem birt az ellenségre akadni. A Tárnok mellett elvonuló honvéddandárral érintkezésbe jutván, Czihars vezérőrnagy — most már 19 zászlóalj ura — elhatározta, hogy két oszlopban előnyomulva, az ellenséget erélyesen megtámadja.

Ebben a pillanatban Ófelsége pihenőt fuavott. Fél óra mulva, mely idő alatt egyik csapatnál sem volt szabad helyéről elmozdulni, a harc ismét megkezdődött. A verboczei völgyből zászlóalj zászlóalj után tört elő s a kisebb közepeslop föltartóztatatlanul nyomult előre, bárha majdnem egyenlő erő állott vele szemben. A balszárnny, kiváltképen a dzsidás-ezred, egyszere az ellenséges lovassággal találta magát szemben, a mely ekkor élénk hurrákiáltással átment a rohamba. A tartaléku viszatartott két honvéd-lovassázad villámgyorsan utánuk vonult, jóval túlszárnyalva az ellenfelet. A huszárok szilárd sorokban rohantak a dzsidásokra, ugy hogy a távolból azt hihette a néző, hogy komoly összeütközésről van szó. A dzsidások, a kik igen szépen indultak és az összecsapást derekasan kiállották, visszavezényeltettek. később azonban mint oldalvédők a lovas-üteggel egyetemben nem jelentéketelen szerepet játszottak. Miután az ütközet Nagy-Azartól nyugatra, a hullámos tereken hosszabb ideig tartott, a déli fél zászlóaljai kénytelenek voltak a velük szemben álló 11. zászlóaljnyi tulerőnek engedni. Szept. 14-én: az északi hadosztály Szécs-Kereszturól keletnek, a déli hadosztály Cselej-Béres-m. és Egres magaslatain helyezkedett el, az északi rész lovasságát Egrestől keletre küldé, a déli lovasság az Egres feletti erdőség mögé húzódott. Béres major magaslatait a 34. gyalogezred és a tüzéség védte, az északi hadosztály jobb szárnyán levő gyalogságát e magaslatok ellen küldte, a déli tüzéség azonban vágta a Cselejtől észak-nyugatnak fekvő magaslatokra vonult és a támadó gyalogságot oldalról támadta, ugy hogy az előbbre hatolni nem tudott s mielőtt azon feladat, melyszerint a déli hadosztály az izsép-lasztóczi magaslatokra visszavendő, megoldva s eldöntve lett volna, Ófelsége lefuavott. Ezután az összes vezénylő- és törzstisztek a Felső-majorhoz lettek rendezve, hol Ófelsége ugy a katonaság magatartása és kiképzetése, valamint a vezetés iránt legfelsőbb megelégedését fejezte ki. Most már csaknem az összes gyalogság a legény-mihályi állomásra vonult, hol egész éjjel folyamatosan világítás mellett kilenc katonai vonatba beszállitva és továbbitva lett. A lovasság és tüzéség 15-én reggel indult állomási helyeire.

A gyakorlatokban 16—18000 ember vett részt.

A m. kir. honvéd gyalogság ugy meneteleése, mint szabályos előnyomulása és tüzharcra által, a honvéd huszárság pedig beigazolca, hogy nemcsak kiállja a versenyt a hadsereg lovasságával hanem, hogy az egész éven vállalkozóknál kint levő lovak sokkal jobban kiállják a gyakorlatok fáradalmait, mint a hadsereg lovai.

A hadgyakorlatoknak gyönyörű időjárás kedvezett. A fogatok százával jelentek meg mind három napon a harc színterén s az igen szép számú közönség, mely katonarészről mindenütt udvariassággal találkozott, a legéberebb figyelemmel szemlélte a pompás látványt nyújtó hadmi-veleketet, s egy jelenetnél, mikor a volt honvéd-huszárlovon ülő egyik civil-szemlélőt lova sárkányerővel belé vitte a tüzér-atakba, homéri kacagásban tört ki.

A király bucsuvétele.

Este hat órakor Ófelsége a terebesi vasuti állomáshoz hajtattott, hol vármegyénk főispánja, alispánja, az Andrássy gfok, Nemthy és Dókus főszolgabírák, Nemes kir tanfelügyelő, szép számú közönség élén, melyben ott voltak: gf Andrássy Tivadarné, gf Andrássy Gézáné és Zichy Z. komtesz is, várakoztak a távozó királyra. Ófelsége a gfnékat megpillantván, hozzájuk ment s nyájás megszólítással tüntette ki őket. A községi leányiskolának hóféhére ültözött s mirtusz-koszorus növendékei közül egy leányka díszes virágcsokrot nyújtott át a királynak, melyet Ófelsége kegyesen elfogadván, azt a kérdést intézte hozzá: tud-e magyarul? mire igenlő feleletet nyert. »Társaid is mindnyájan tudnak magyarul?« folytatta a

Felső, mire szintén megnyugtató feleletet nyerve: az iskola magyaros szelleméről elismerőleg nyilatkozott. Azután a főispánhoz fordult, kitől kérdezősködve a magyarosodási viszonyokról, még egyszer megköszönte a lelkes fogadtatást, mondván, hogy Zemplén vármegyéből kellemes emlékeket visszagóly; majd újra visszatért g. Andrássy Gyulához, kitől szintén bucsut vévén, kupéjába szállt s lelkes éjlenektől kísérvé, Terebesről a dévai hadgyakorlatokra Erdélybe utazott

Egy nagy fontosságú vasut.

(A kassa-gálszécs-nagy-mihály-szobráncz-ungvár-munkácsi, illetve gálszécs-eperjesi vasuti vonal.)

Tanulmány, írta: **Láng József** mérnök.

E vonal kiindulási pontjáról, Kassa pályaudvarából, s a Hernád folyó mentében Széplakig haladva, egy kanyarulata által a Tarca, innét az Osva völgyébe jut, utóbbiban körülbelül Pető-Szinyéig halad, a Dargó hegyen át Gálszécsbe a Toplya, Ondava folyót metszve Nagy-Mihályba, a Laborcz folyón át Szobránczra, Ungvár, Szerednye, Munkácsra kerül. Az Eperjesre való elágazás Gálszécs vidékén kezdődik, Varannót, Hanusfalvat, Megyest érintve.

Hogy ezen vonal nemzetgazdasági szempontból fontos, azt alig kell bizonyítani.

Először is Kassa, illetve Eperjes Munkácsal való összeköttetése ez uton rövidebb és amennyiben az e vonalba investiciót összeg kisebb leend, a személy- és áruszállítás olcsóbban eszközölhető. 2. Nem kell bizonyítani, hogy az eperjes-munkácsi vonal stratégiai jelentőséggel is bír, nyerünk azonban kívül egy rövidebb összeköttetést Moldvával is, pláne akkor, ha ez a vonal Husztig és a magy. é. k. vasut M-Szigetről Bukovinába kiépül. 3. Minthogy ezen vonal, mint 3. rangú tervezet, a befektetendő tőke kisebb lévén, a jövedelmezősége annál biztosabb; ez annál is inkább ajánlható, mert ezen vonalon a vonatok még elég gyorsan közlekedhetnek, úgy, hogy a forgalom ez által csorbát nem szenved. 4. Minthogy a tervezett eperjes munkácsi vonal körülbelül 35 km-rel rövidebb a már létező vonalnál és tekintetbe véve azt a körülményt, hogy egyrészt a munkács-beszkiđi vonal az állam tulajdona, másrészt, pedig hogy a tervezett vonalon, noha technikai nehézségek nem fordulnak elő, a vonatok elég sebesen közlekedhetnek és mert kilátás van, hogy ez új vonatot az államv. igazgatósága kezelni, az északkeleti vasut kényszerítve lesz a Munkácsra való csatlakozása miatt összes vonalain nagyobb sebességgel járó vonatokat indítani, mely körülmény csak hasznos lehet az északkeleti vasut által érintett vidékekre. 5. Az eperjes-munkácsi vonal által Zemplén vármegye északi része sokat nyer; amennyiben az több, kereskedelmi szempontból fontos mezővárossal bír, melyek most csak kocsin érhetők el és a vasuti állomásoktól többnyire 40—50 km-ternyi távolságban vannak. Hasznos lesz a vasut továbbá Ungvár-megyére nézve, a mennyiben ő s erdőségét inkább kizsákmányolhatja, bányáit pedig konkurrenciájára teszi.

Az évente várható személy- és áruforgalom előzetes meghatározására legcélszerűbb a stációk forgalmának módszerét (Methode des Stationsverkehres) alkalmazni, melynek megalkotója Jules Michel francia mérnök. Azt meg tudni, hogy egy stáció lakói évente és fejenként hány utast és terhet szolgáltathatnak egy építendő vasutnak, egy már az illető vidéken forgalomban levő vasut évi kimutatásai sikerrel használhatók. Ez esetben a m. é. k. vasuti 1882. évi kimutatásának igénybevételével, mivel ez Zemplén, Abauj, Ung- és Bereg vármegyét nagy részben érinti, megkaphatjuk a kívánt eredményt. Ugyanis a nevezett vasut 1882. évi kimutatása szerint ezen vidéken a stációk lakói évente és fejenként 2.06 személyt, mint utast és 2.482 tonna terhet szolgáltatnak a forgalomnak, mindamellett, hogy az oly stációk, mint például a bodrogközi járásban, a hol a stációhelyek lakói évente és fejenként körülbelül 1.07 utast és 8.6 tonna terhet szolgáltatnak, a számításból kizárattak. Tegyük fel, hogy az építendő eperjes-munkácsi vonalon a következő stációk tervezetnek:

Eperjes, Al-Sebes, Kapi, Medgyes, Hanusfalu Fekete-patak, Agyagos, Varannó-Csemernye, Szacsur, Szécs-Polyánka, Parnó, Gerenda, Gálszécs, Hóór, Z. Vásárhely, Pazdics, N.-Mihály, Kis-, Nagy-Zalacska, Lucska, Zavatka, Gajdos-Ubrezs, Szobráncz-Tiba, Karcava, Ungvár, Darócz-Czigányóc, N.-Láz-N.-Szlátina, Szerednye, Bacsava-Dubrőka, Kajdanó-Rákos, Iványi és Munkács összesen, az országos statisztika hivatal kimutatása szerint, körülbelül 66000 lakossal. Az előbbieket szerint remélhető évente — $66000 \times 2.06 = 132.000$ utas és $66000 \times 2.485 = 164.010$ tonna teherárú. A vonal hossza körülbelül 145 km-tr. 150. km-tr. hoszu vonalon egy utas átlag annak 23% -án indul, vagyis 34.5 km-tr. Teher a vonal 44% -án indul vagyis 66 km-ter. E szerint lesz évente $132.000 \times 34.5 = 4.554.000$ személy-km-ter, és $164.010 \times 66 = 10.824.660$ tonna-km-ter. Ha egy

személy klm-tereként átlag 3.6 krajcárt és egy tonna teherárú klm-tereként átlag 4.0 krajcárt fizet, akkor az évenkénti bevétel:

személyszállításból: $4.554.000 \times 3.6 = 16.400.000$ ft.
teherállításból: $10.824.660 \times 4 = 433.000$ ft.
összesen 597.000 ft.

A mellékjövödelmet, mely az előbbi összegnek körülbelül 10% a, elhanyagoljuk.

Az utasok a vonat egy menete alatt a vonalon $145:34.5 = 4.3$ szer változnak, tehát a kocsik $4.3 \times 6 = 26$ személy által vétetik igénybe; e szerint a vonalon évenként $132.000 : 26 = 5.068$ személykocsinak kell megfordulnia. Ebből kifolyólag lesz évenkénti személybrutto $5.068 \times 3 = 15.710$ tonna. Egy teher kocsik sulya 2.5 tonna, terhelve 5 tonnával = 7.5 tonna. Az 5 tonna teher a vonat egy menete alatt $145 : 66 = 2.26$ -szor változik egy teherkocsi szállit tehát a vonat egy menete alatt $2.26 \times 5 = 11.3$ tonnát. Évenként kell tehát a vonalon $164.010 : 11.3 = 14.514$ teherkocsinak megfordulnia, tehát az évi teherbrutto lesz $14.514 \times 7.5 = 108.855$ tonna. Az évente szállitandó összsulya lesz tehát $15.710 + 108.855 = 124.565$ tonna. Tegyük fel, hogy az 1^m nyomtávu vonalon egy 16 tonna sulyu mozdony használtatik, akkor ennek vonóereje 2285 klgm. = V.

V = vonóerő; S = mozdony suly; B = brutto.

$V = (S+B) \left(2 + \frac{1000}{1.5 \times R} + m\% \right)$ a hol R = minimal

Radius Eperjes felé = 200 m. $m\% =$ maximális emelkedés Eperjes felé $\% = 12-15$

Az előbbi képletből lesz:

$B = \frac{V}{\frac{1000}{1.5 \times R} + m\%} - S$; vagy $B = \frac{2285}{\frac{1000}{1.5 \times 200} + 12}$

$B = \frac{2285}{15.33} - 16 = 149 - 16 = 133$ tonna, mozdony által ezen pályán szállitható teher (kocsik inclusive) = 133.000 kg.

Évenként mozgósítandó tehát 125,565 ton.

: 133,000 = 936 vonat.

A vonat kilométerek száma pedig lesz = $936 \times 145 = 135.720$.

Egy vonat kilométer ára:

- | | |
|---------------------------------|----------|
| 1) Igazgatás kilométerenként | 6 kr |
| 2) Pályafentartás és felügyelet | 30 kr |
| 3) Kereskedelmi szolgálat | 34 kr |
| 4) Vonatmozgósítás és műhely | 30 kr |
| Összesen: | 1.00 ft. |

Az összes évi forgalomból eredő kiadás lesz tehát $135.720 \times 1 = 235.720$ ft.; összbevétel = 597.000 ft.

Évi maradék = $597.000 - 235.720 = 461.270$ ft. Kereken 461,000 ft.

(Vége köv.)

Hirek a nagyvilágból.

Bismárk és Kálnoky Fridrichsruhében találkoznak. A találkozás napja pontosan még meghatározva nincsen. Valószínűnek látszik, hogy a bolgárkérdésben Oroszországgal szemben elfoglalt álláspont s a további teendők fogják képezni a tanácskozás tárgyát.

Zarándokok. Az idei Kurban-Bairám ünnepre 330.000 bucsus sereglett össze Mekkába a mohamedán világ minden részéből. Ez alkalommal 300.000 db bárányt áldoztak föl az ajtatos szivü zarándokok.

A cár öcsöce, Alexandrovics Alexis nagyherceg Párisba utazott. Valami nehéz, fájdalmas testi baja van Ettől akar szabadulni francia orvos segítségével.

Vilmos császár Stettinben, a hatóságok diszlakomáján, a nagy hőség miatt elájult. Magához térve, udvari vadászára támaszkodva hagyta el a termet.

Hirek az országból.

A király ezer forintot adományozott a veszprémi égeteknek magánpénztárából.

Ófelsége a király Déván Hunyad vármegye főispánjának üdvözölő beszédére adott válaszában többek között ezeket mondotta: „... hinni akarom, hogy e megye minden nemzetiségű polgára, az egész népesség vallás és nemzetiségű különbség nélkül, a testvéries egyetértés ápolásában s az anyaország-hoz való szeretetben és hű ragaszkodásban is vetélkedik... a görög keleti román papsághoz pedig így szólott: „... elvárom, hogy egyedül lelkipásztori hivataikat szemellett tartva... csakis a trón iránti hűséget, a vallásos, hazafias érzelmeket és a testvéries egyetértést fogják ápolni s ez által magukat elismerésemre és további kegyelmemre érdemessé tenni.”

A kir. leánya. Kevesen fognak már visszaemlékezni Kovács György huszár nevére; pedig nem rég többször is kinyomtatódott a lapokban. Ama szerencsétlenek közé tartozott ő is, kik a jázberényi dinamit-robbanásnál veszítették el életüket. Kovács halálával egy 7 éves lányka lett apátlan-anyaatlan árva: Kovács György egyetlen gyermeke. A szerencsétlen huszár özvegy ember volt; felesége mindjárt azután elköltözött az élők

sorából, hogy megajándékozta férjét a leánygyermekkel. Mig Kovács a katonaságnál volt, leányának öreg, szintén özvegy nagyanyja viselte gondját. Erre a szegény gyámoltalan teremtésre maradt az árva. Kassa-Jenőn laktak s ott tudták meg a jázberényi katasztrófa híreit. Az öreg Kovácsné eleinte azt sem tudta, hogy hová legyen a kétségbeeséstől. Nagy bánatában végre mentő gondolata támadt; folyamodást íratott a királyhoz, egyszerű szavakban arra kérte fel, hogy fogadja gyermekének fia árváját, aki szép és okos gyermek, akivel nem fog szégyent vallani. Ezt a folyamodást el is küldte Bécsbe, a királyhoz. A válasz sokaig késett, de nem maradt el. Mult hó 26-án a szolgabíró utján leiratot kapott az özvegyasszony a belügyminisztériumtól. A leirat boldogságot hozott a szegény parasztházba, mert ebben az volt írva, hogy a király nem fogadhatja ugyan leányává a Kovács György árváját, de gondoskodik róla. Elrendelte, hogy 18 éves koráig minden esztendőben 240 frtot kapjon. — Kassa-Jenőn most nem hívják másképp a kis árvát, mint a »király leánya.«

Zrinyi Miklós-ünnep. Szigetvárott e hó 6-án fényesen megünnepelték Zrinyi Miklós hősiesség halálának 321-ik évfordulóját.

Starcsevics Dáviddal már végeztek bírái. A népnek magát nemzeti mártírként áruoló drurat család- és sikkasztásért hat évi sulyos börtönre s diplomája elvesztésére ítélték. Minthogy pedig az ítélet kihirdetésekor bíráról becsmerlőleg nyilatkozott, e sérelem megtorlásáért újabb eljárást fog ellene indítani a zágrabi kir. ügyész.

Külömfélék.

Tisztelettel fölkérem a községi bírákat, közs. és körjegyző urakat, hogy a »Zemplén« hivatalos közlönynek mult és f. évi előfizetési díj hátralékait hozzám mielőbb eljuttatni sziveskedjenek. Minthogy pedig a bodrogközi és gálszécsi járasok területén lévő községek legnagyobb része az előfizetési díjakkal még 1885. 1886. évről tartozik: e községek előjáróságát különösen is felkérem, hogy tartozásaikat e hó végéig annyival is inkább küldjék be, mert ellenkező esetben kénytelen lennük velük szemben a törvény szigorához folyamodni.

S. a.-Ujhelyt, 1887. szept. hó 17-én.

Özv. Borúth Elemérné,

a »Zemplén« tulajdonosa és kiadója.

(A »Zemplén« öröme). Ófelsége a király lapunk ma egy hete megjelent ünnepi számának egy dísz példányát, melyet özv. Borúthné könyvnyomtató és könyvkötő intézete kiváló műveléssel állított elő, udvari tanácsosa által legkegyelmesebben elfogadni méltóztatott. A királyhoz eljuttatott számon kívül még két más diszpeldány is készült, melyek egyikét a levéltárban leendő megőrzés végett Zemplénvármegye t. közönségének, a másikat főispán öméltóságának fogja lapunk szerkesztősége mély tisztelettel átnyújtani.

(Ófelsége a király) T.-Terebesről Szerencsen át Debreczen-felé Dévára menendő, f. hó 14-én, esteli 7 óra 45 perckor érkezett meg udvari vonatán a s.-a.-ujhelyi vasuti állomásra, melynek udvarát s környékét már esteli 6 órától kezdve vagy kétezer főre menő közönség tartotta megszállva. A vasuti indulóház tündéri fényáradatban uszott, zászló-, cimer-, fenyőgaly-girland és rózsaképményes pompájában fejedelmi látványt nyújtott. A téres pályaudvarnak a váró teremmel átellenben fekvő emelkedettebb pontján tűzijátéktelep volt felállítva, mely Ófelsége vonatának berobogásakor, mintegy varázsütésre, megkezdette dübörgő működését s kraterszerűleg sisteregve ontotta magából a bizarr-bizarabb, fantasztikus rajzaival és vakító szingardagságával a Felsőleges ur figyelmét is mindvégig lebiúncselő, kacskaringós tűzsugarakat. A tűzi-játéktelep közepén óriási transparent állott, mely Ófelségének királyi koronás monogramját, felette a gúnyuszal, ábrázolta. A közönség szakadatlanul éljenzett, mely lelkes tüntetést Ófelsége, aki huszártábornoki egyenruhát viselt, kupéja ablakához jöve, szives köszöntésekkel viszonzott. Öt percnyi tartózkodás után az udvari vonat mozsárdurrogástól és döngő éjlenektől kísérvé, elrobogott S.-Patak felé, ahol szintén a leglelkesebb óvációkkal üdvözölték s Bogyay Zsigmond gőzmalom-telepéről sikerült tüzi-játékkal s mozsárlövésekkel köszöntötték a pályaudvaron lassu tempóban végig hajtó udvari vonatot. A többi állomások, beleértve a szépen s gazdagon feldiszitett s.-a.-ujhelyi gyártelepet is, szintén fényesen voltak kivilágítva Legénye-Mihálytól egész Szerencsig. Kiválóan szép volt még a szegyi állomás. Mindenütt óriási közönség várt az érkező királyra. Minthogy azonban Ófelsége S.-Patakot elhagyva már éjjeli nyugalomra tért: a közönség csendesesen viselte magát s meglegedett a királyi vonat látásával. Egyáltalában véve a M. É. K. V. vezérigazgatósága e király-utazás alkalmából annyi fényt és pompát fejtett ki, meny-

A NEW-YORK ÉLETBIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG.

Alapított 1845-ben s tisztán kölcsönösségen alapul.

1887. január 1-én az aktívák 390 millió frankra rugtak. Feloszt-
ható nyereségy-többlet 41.877.332 frank.
A tőke letétek jövedelme 19 $\frac{1}{4}$ millió frank, ami az aktívák 5 $\frac{1}{2}$ ‰, és a tartalék
6 $\frac{1}{4}$ ‰-át teszi.

Fennállása óta, 1887. január 1-ig a társaság kifizetett:
Esedékes biztosításokért 249 970.851 frankot.
Nyereségyekért és visszaváltásokért 251.252.794

Az aktívák többlete a passívák felett 1886-ban 5 millió frankkal szapo-
rodott. Az 1886-ban ujonnan felvett biztosítások 441 millió frankra emelkednek.

A társaság Európa fővárosaiban, épugy mint Ázsiában, Afrikában,
Amerikában fiókokat állított fel. Miután tisztán kölcsönösségen alapul
és miután nincsenek részvényesei, a tőke és nyereségy a biztosítottak
kizárólagos tulajdona marad.

Referenciák Magyarországon:

A magyar általános hitelbank.
Magyar kereskedelmi bank.
Magyar pénzváltó s leszámítoló bank.
Strasser és König Budapesten.
Deutsch Ignác és fia.

A „NEW-YORK” életbiztosító-társaság magyarországi igazgatósága,

Budapest, koronaherczeg-utca 20.

Zemplénmegyei főügynök: **Reichard Manó,**

S.-a.-Ujhejytt, a »Vadász-kürt« szállóval szemben.

Ugyanitt:

Érték papírok és sorsjegyek eladása (részletfizetésre is kedvező
feltételek mellett) és beváltása. Több gyár és vállalat képviselője.
Termény, bizományi üzlet és szákkölcsönzés.

1439. eln. 1887. sz.

HIRDETMÉNY.

A sátoralja-ujhelyi kir. törvényszék, az ennek területén szerve-
zett kir. járásbíróóságok és a sátoralja-ujhelyi kir. ügyészség részére
a jövő 1888-ik évben szükséges papír- és egyéb irodai szerek szállí-
tásának biztosítása céljából pályázatot nyitok.

Felhivom mindazokat, kik ezen szállítást elvállalni óhajtják, hogy
a szállítandó irodaszereknek üzleti bélyegekkel megjelölt mintáival
és 200 frt bánatpénzzel, esetleg hasonértékű óvadékképes értékpá-
pírral felszerelt ajánlatukat, melyben minden egyes irodaszer ára, a
papírnemüeknél pedig azoknak szélessége, hosszúsága és rizmáncéni
sulya is kitüntetendő, — folyó 1887. évi november hó 1-ő napjáig
elnöki irodámban, hol a szállítási szerződés feltételei a hivathlos órák
alatt megtekinthetők, — lepecsételt borítékban annál bizonyosabban
nyujtsák be, mivel elkésztett beadott ajánlatok figyelembe vétetni
nem fogáak.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, 1887. évi szeptember hó 7-én.

A kir. törvényszék elnöke:

Hammersberg Jenő.

Tk. 1265. sz.
1887.

Arverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság
közöszirre teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajthatónak
Skurla Anna és Csabola János mint Skurla Mária, Éva és
Ilona gondnoka végrehajthatást szenvedők elleni 33 frt 08 kr. tő-
kekövetelés és járulékaik iránti végrehajthatási ügyében a s.-a.-uj-
helyi kir. törvényszék, a sztrópkói kir. járásbíróóság területén
lévő Brusnyicza községe és határában fekvő, a brusnyiczai 18.
sz. tjkvben A I. 1-14. sorszám alatt foglalt Skurla Anna
nagykoru, továbbá Skurla Mária, Éva és Ilona kiskoruk tu-
lajdonául felvett $\frac{3}{10}$ -od volt urbéri bel- és kültelekre s az
ehhez tartozó erdő- és legelő-illetményre, valamint a II. 1-19.
sorszám alatt foglalt s nevezettek tulajdonául felvett $\frac{3}{8}$ volt

urbéri bel- és kültelekre s az ehhez tartozó erdő- és legelő-
illetményre az árverést 675 frtban ezennel megállapított kiki-
áltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan
az 1887. évi szept. hó 26-ik napján délelőtti 9 órakor Brus-
nyicza község házánál megtartandó nyilvános árverésen a meg-
állapított kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsára-
nak 10‰-át, vagyis 67 frt 50 krt készpénzben, vagy az 1881.
LX. tc. 42-ik §-ban jelzett árfolyammal számított és az
1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri
rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a ki-
küldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a
értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelye-
zéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Homonnán, a kir. járásbíróóság mint telekkönyvi
hatóságnál, 1887. május hó 27-ik napján.

Cseley,
kir. jbró.



Borsajtók DUCHSCHER-féle

szabadalmazott
kettős emeltyűs külömbrelti szerkezettel, álló csavar-
ral, a legnagyobb munkaerő kifejtésére **50 frttól**
300 frtig, továbbá

szőlözúzók, borszivattyúk

és mindennemű pinczészeti gépek jutányos árban
kaphatók

HERCZ ZSIGMOND gépgyárában Miskolczon.

1074/87. számhoz.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszterium f. évi szeptember
hó 3-án 50217. számú rendeletével a tokaj-rakamazi utó levő 1, 2,
3, 4, 5, 6, 7, 8. számú ártéri hidak, valamint az utkorlát helyreállítá-
sát 4931 frt 74 kr. erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok foganatosításának biztosítása céljá-
ból f. évi szeptember hó 21-ik napjának d. e. 10 órájára alulirott
hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdet-
tetik.

A versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok
végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség
után számítandó s a részletes feltételekben előirt 5‰-nyi bánatpénz-
zel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap 10 órájáig alulirott hivatal-
hoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezet-
tek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó költségvetés és feltéte-
lek alulirott hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponkint megte-
kinthetők.

Kelt Tokajban, 1887. évi szeptember hó 9-én.

M. kir. folyammérnöki hivatal.

1350. eln. 1887. sz.

Hirdetmény.

A sátoralja-ujhelyi királyi törvényszék területén alkalmazott hi-
vatalozgák számára a jövő 1888. évben szükséges

- 21 barna posztó atilla,
- 21 barna posztó magyar nadrág,
- 21 barna posztó mellény,
- 21 csinvát zubbony,
- 21 csinvát pantallon,
- 21 csinvát mellény,
- 21 sapka és
- 42 nyakkendő

szállításának biztosítása céljából pályázatot nyitok.

Felhivom mindazokat, kik ezen egyenruházat szállítását elvállalni
óhajtják, hogy ez iránti írásbeli ajánlatukat, melyhez a kelméknek a
vállalkozó aláírásával vagy céglenyomatával ellátott mintái, ugyszinte
bánatpénzül 100 frt készpénzben vagy üzleti biztosítékul elfogadható
papirokban csatolandó, nálam legkésőbb folyó 1887. évi október
hó 15-ik (tizenötödik) napjáig annál bizonyosabban nyujtsák be, mi-
vel elkésztett érkezett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A szerződési feltételek a délelőtti hivatalos órákban elnöki iro-
dámban megtekinthetők.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, 1887. évi szeptember hó 7-én.

A kir. törvényszék elnöke:

HAMMERSBERG JENŐ.

Az eredeti és legujabb SINGER varrógépek gomblyuk készülékkel



csakis Pápai Ma-
nó sátoralja-ujhelyi
gyárfiók-telepében
kaphatók kedvező

részletfizetés
mellett.

Pápai Manó

S.-a.-Ujhely,

Wihs cukrászdájával szemben.

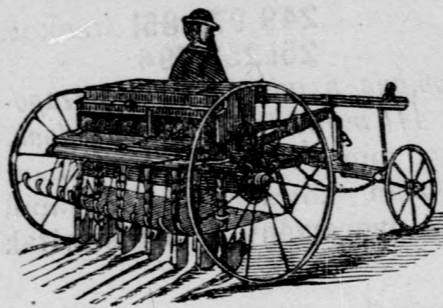
LINKESCH SAMU özv.
 vasüzlet Eperjesen
 ajánlja kitűnő minőségű
krakkói cserépkályhát
 fehér és diszes színekben,
 FA-, KÖSZÉN-
 és
 coaks fűtésre,
 KANDALLÓKAT,
 TAKARÉK-
KONYHÁKAT
 bármintemű
kivitelben
 a legolcsóbb árakban.
 Képviselet:
Reichard M. és fia uraknál S.-a.-Ujhely.




FLEISCHER és TÁRSA

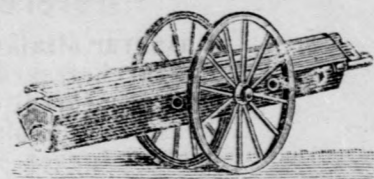
gépgyára és vasöntője Kassán, eperjesi-ut 6. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen s gondosan gyártott jóhírnevű gépeit, nevezetesen:



továbbá mindennemű szivattyukat, gőz-
 gépeket, és gőzkazánokat, Szeszgyár-
 berendezéseket.

Gépeink-, eszközeink- és egyéb
 gyártmányainkat készletben tartjuk gyárunk-
 ban, bizományi raktárt pedig:



Sorvető gépeket.
 Szórvető gépeket.
 Ekéket, — Boronákat.
 Hengereket, — Lókapákat.
 Tengeri morzsolókat.
 Olajsajtókat és olajmag-pörkölöket.
 Borsajtókat és szőlőzúzókat,

Behyna testvér uraknál S.-a.-Ujhely.

Gazdasági gépeink képes-, valamint öntődéni gyártma-
 nyai árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Első zempléni megyei honi bútor-csarnok és koporsó-raktár.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a főtéren (Mattya-
 sovszky-féle házban) lévő, a fenti cím alatt kereskedelmileg bejegyzett

bútor-csarnokomat

mely egyidejűleg asztalos- és kárpitos-műhelylyel is egybe van kötve,
 újból dusan berendeztem, hol is minden e szakba vágó munkák a legjutányosabb
 áron kaphatók.

Rövid ittlétem alatt már számosan meggyőződhetek arról, hogy butoraim, melyeket
 a budapesti asztalos és kárpitos műipar-műhelyből beszerzett munkásaim állítanak elő, oly
 tartósak, szépek és emellett olcsók, hogy azok semmi kívánni valót sem
 hagynak maguk után.

Ezen előnyök mellett nyíltan be is kell vallanom, hogy áruim oly meglepő gyorsan
 kelnek, hogy szükségleteimet alig vagyok képes beszerezni. Igérem, hogy ezen ily gyors-
 sággal nem várt számos pártfogást lankadatlan szorgalommal és fáradtsággal fogom továbbra
 is igyekezni kiérdemelni.

Továbbá van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy több oldalról nyert felszólí-
 tásnak engedve, üzletemet egy kizárólagosan szabadalmazott és számos kitüntetésekben részesült

ásvány-koporsó raktárral

bővítettem ki. Ezen koporsók kitűnő és tartós voltáknál fogva az érczkoporsókat jóval tul-
 szárnyalják és mi több, felényibe kerül mint egy érczkoporsó.

Amidőn még dusan berendezett tükör-, kép- és Wertheim-pénz-
 szekrény raktáramat a n. é. közönség pártfogásába ajánlom, kedves köteles-
 ségemnek tartom t. vevőimnek az eddigi szives pártfogásért hálás köszönetet mondani és ké-
 rem továbbra is becses bizalmukkal engem megtisztelni, melynek megkettőztetett erővel
 fogok igyekezni megfelelni. — Kiváló tisztelettel

JAKOBOVITS ARMIN.

3-25

Sírkövekre feliratok vése és aranyozása

SIR-EMLÉK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

BURGER ADOLFNÁL

S.-A.-UJHELYT

Főtéren, a „Vörös ökör” vendéglő épületében.

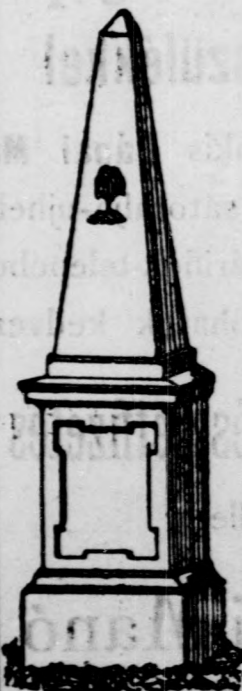
MINDEN IDŐBEN

nagy választékban tartok s kívánatra felállítok

POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,

VÖRÖS MÁRVÁNY

és homokkő sírkövet.



Sürgőnyezim:
 Burger Adolf S.-a.-Ujhely.

Tisztelettel
BURGER ADOLF
 vállalkozó.

6-52

Kívánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldetik.

Nincs többé fogfájás

világhírű és valódi
Dr. POPP Anatherin-

cs. k. udv. fogorvos **szájvizének**
 Bécs, I. Bognergasse N. 2.

használat mellett. Főül minden más szájvizet, mint
 kitűnő óvszer mindegyik fog-, száj- és torokbetegség
 ellen, s **Dr. Popp fogporának vagy fogpasz-
 tájának** egyidejű használatát után a fogak mindig egész-
 ségesek és szépek, ami egy egészséges gyomor főfeltétele.

Dr. Popp fogplombja a legjobb szer az odvas
 fogak sajátkezü kitömé-
 sére, miáltal a büzös lehellet megszűnik.

Dr. Popp növény-szappanja kitűnő szer min-
 dennemű bőrbet-
 tegségek ellen s kiválóan alkalmas fürdők számára.

Árak: Anatherin szájviz palackokban 50 kr. 1 frt, és
 1 frt 40 kr. Anatherin fogpasta dobozban 1 frt 22 kr.
 Aromaticus fogpasta darabokban 35 kr. Fogpor skatulyá-
 ban 63 kr. Fogplomb tokban 1 frt. Növény-szappan 30 kr.

A t. e. közönség kérétek, hogy világosan Popp
 cs. k. udv. fogorvos preperatumaik kérje s csak
 olyant fogadjon el, mely védjeggyel van
 ellátva. A hamisított Anatherin szájviz, minőt
 gyakran árulnak, sokszor az egészségre ártal-
 mas alkatrészeket tartalmaz, miért is ennek
 megvételeitől óvjuk a t. közönséget.

S.-a.-Ujhelyt kapható: Kinesey Péter gyógytárában
 és Szentgyörgyi Vilmos kereskedésében, valamint: Günez,
 Tolcsva, Sáros-Patak, Szántó, Töke-Terebes, Tállya, Mád,
 és Szikszó gyógytárában és diszáru kereskedésében.

11-12.



ANDEL J.-féle

új felfedezett

tengertúli por

pusztit:

poloskát, bolhát, svábot, molyt, oroszbagárt,
 legyet, hangyát, pinczebagárt, madármolyt,
 egyáltalában mindennemű rovar, — majd-
 nem természetfölötti gyorsasággal és biz-
 tonsággal — olytormán, hogy a letező ro-
 varköltésből annak még csak nyoma sem
 marad. —

Valódi minőségben és olcsó áron kapható:

PRÁGA

ANDEL J.-féle gyógyfűkereskedésében

13 „a fekete kutyához” Huss utoza 13. és a
 Szentgyörgyi Vilmos fűszerkereskedésében
 S.-a.-Ujhelyt.

LINKESCH SAMU özv.
 vasúzet Eperjesen
 ajánlja kitűnő minőségű
krakkói cserépkályhát
 fehér és diszes színekben,
 FA-, KÖSZÉN-
 és
 coaks fűtésre,
 KANDALLÓKAT,
 TAKARÉK-
KONYHÁKAT
 bármint
kivitelben
 a legolcsóbb árakban.
 Képviselet:
Reichard M. és fia uraknál S.-a.-Ujhely.




FLEISCHER és TÁRSA
 gépgyára és vasöntője Kassán, eperjesi-ut 6. szám.
 Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel-
 tartásával czélszerűen s gondosan gyártott jóhírnevű gépeit, nevezetesen:

Sorvető gépeket.
 Szórvető gépeket.
 Ekéket, — Boronákat.
 Hengereket, — Lókapákat.
 Tengeri morzsolókat.
 Olajsajtókat és olajmag-pörkölőket.
 Borsajtókat és szőlőzúzókat,

továbbá mindennemű szivattyukat, gőz-
 gépeket, és gőzkazánokat, Szeszgyár-
 berendezéseket.

Gépeink-, eszközeink- és egyéb
 gyártmányainkat készletben tartjuk gyárunk-
 ban, bizományi raktárt pedig:

Behyna testvér uraknál S.-a.-Ujhely.
 Gazdasági gépeink képes-, valamint öntődékn gyártma-
 nyai árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.




Első zempléni megyei honi bútor-csarnok és koporsó-raktár.
 Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a főtéren (Mattya-
 sovszky-féle házban) lévő, a fenti czim alatt kereskedelmileg bejegyzett

bútor-csarnokomat
 mely egyidejűleg asztalos- és kárpitos-műhelylyel is egybe van kötve,
 újból dusan berendeztem, hol is minden e szakba vágó munkák a legjutányosabb
 áron kaphatók.

Rövid ittlétem alatt már számosan meggyőződhetek arról, hogy butoraim, melyeket
 a budapesti asztalos és kárpitos műipar-műhelyből beszerzett munkásaim állítanak elő, oly
 tartósak, szépek és emellett olcsók, hogy azok semmi kívánni valót sem
 hagynak maguk után.

Ezen előnyök mellett nyíltan be is kell vallanom, hogy áruim oly meglepő gyorsan
 kelnek, hogy szükségleteimet alig vagyok képes beszerezni. Igérem, hogy ezen ily gyors-
 sággal nem várt számos pártfogást lankadatlan szorgalommal és fáradtsággal fogom továbbra
 is igyekezni kiérdemelni.

Továbbá van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy több oldalról nyert felszólí-
 tásnak engedve, üzletemet egy kizárólagosan szabadalmazott és számos kitüntetésekben részesült

ásvány-koporsó raktárral
 bővíttem ki. Ezen koporsók kitűnő és tartós voltáknál fogva az érczkoporsókat jóval tul-
 szárnyalják és mi több, felényibe kerül mint egy érczkoporsó.

Amidőn még dusan berendezett tükör-, kép- és Wertheim-pénz-
 szekrény raktáramat a n. é. közönség pártfogásába ajánlom, kedves köteles-
 ségemnek tartom t. vevőimnek az eddigi szives pártfogásért hálás köszönetet mondani és ké-
 rem továbbra is becses bizalmukkal engem megtisztelni, melynek megkettőztetett erővel
 fogok igyekezni megfelelni. — Kiváló tisztelettel

JAKOBOVITS ARMIN.

Nincs többé fogfájás
 világhírű és valódi
Dr. POPP Anatherin-
 cs. k. udv. fogorvos **szájvizének**
 Bécs, I. Bognergasse N. 2.

használat mellett. Főülmul minden más szájvizet, mint
 kitűnő óvszer mindeunemű fog-, száj- és torokbetegség
 ellen, s **dr. Popp fogporának vagy fogpszá-
 tájának** egyidejű használata után a fogak mindig egész-
 ségesek és szépek, ami egy egészséges gyomor főfeltétele.

Dr. Popp fogplombja a legjobb szer az odvas
 fogak sajtátkézü kitömé-
 sére, miáltal a bűzös lehellet megszűnik.

Dr. Popp növény-szappanja kitűnő szer min-
 demű bőrbet-
 tegségek ellen s kiválóan alkalmas fürdők számára.

Árak: Anatherin szájviz palackokban 50 kr., 1 frt, és
 1 frt 40 kr. Anatherin fogpasta dobozban 1 frt 22 kr.
 Aromaticus fogpasta darabokban 35 kr. Fogpor skatulyá-
 ban 63 kr. Fogplomb tokban 1 frt. Növény-szappan 30 kr.

A t. e. közönség kéri, hogy világosan Popp
 cs. k. udv. fogorvos preperatumaik kerje s csak
 olyant fogadjon el, mely védjeggyel van
 ellátva. A hamisított Anatherin szájviz, minőt
 gyakran árulnak, sokszor az egészségre ártal-
 mas alkatrészeket tartalmaz, miért is ennek
 megvételétől óvjuk a t. közönséget.

S.-a.-Ujhelyt kapható: Kinesey Péter gyógytárában
 és Szentgyörgyi Vilmos kereskedésében, valamint: Gönez,
 Tolcsva, Sáros-Patak, Szántó, Tóke-Terebes, Talya, Mád,
 és Szikszó gyógytárában és diszaru kereskedésben.

Sírkövekre feliratok vésése és aranyozása

SIR-EMLÉK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

BURGER ADOLFNÁL
 S.-A.-UJHELYT
 Főutcán, a „Vörös ökör” vendéglő épületében.
 MINDEN IDŐBEN
 nagy választékban tartok s kívánatra felállítok
 POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,
VÖRÖS MÁRVÁNY
 és homokkő sírkövet.

Tisztelettel
BURGER ADOLF
 vállalkozó.

Sürgőnczim:
Burger Adolf S.-a.-Ujhely.

Kívánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldetik.




ANDEL J.-féle
 új felfedezett
tengertúli por
 pusztit:

poloskát, bolhát, svábot, molyt, oroszbogárt,
 legyet, hangyát, pinczebogárt, madármolyt,
 egyáltalában mindennemű rovar, — majd-
 nem természetfölötti gyorsasággal és biz-
 tonsággal — olytormán, hogy a letező ro-
 varköltésből annak még csak nyoma sem
 marad. —
 Valódi minőségben és olcsó áron kapható:

PRÁGA
ANDEL J.-féle gyógyfűkereskedésében
 13 „a fekete kutyához” Huss utoza 13. és a
 Szentgyörgyi Vilmos fűszerkereskedésében
 S.-a.-Ujhelyt.

